Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2017/2196,

24. november 2017,

millega kehtestatakse elektrivõrgu hädaolukorra ja taastamise eeskiri

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 312, 28.11.2017, lk 54)

Parandatud:

►C1 Parandus, ELT L 31, 1.2.2019, lk 108 (2017/2196)

▼B

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2017/2196,

24. november 2017,

millega kehtestatakse elektrivõrgu hädaolukorra ja taastamise eeskiri

(EMPs kohaldatav tekst)

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Et kaitsta elektrisüsteemi talitluskindlust, hoida ära vahejuhtumi levimist ja süvenemist ja vältida seeläbi laialdast häiringut ja süsteemi kustumist ning võimaldada hädaolukorras või kustunud elektrisüsteemi tõhusat ja kiiret taastamist, kehtestatakse käesoleva määrusega võrgueeskiri, milles sätestatakse nõuded järgmise kohta:

a) kuidas põhivõrguettevõtjad süsteemi hädaolukorda, kustumist ja taastamist juhivad;

b) elektrisüsteemi käidu liiduülene kooskõlastamine süsteemi hädaolukorra, kustumise ja taastamise korral;

c) modelleerimine ja katsed, et tagada ühendatud ülekandesüsteemide tavatalitluse kindel, tõhus ja kiire taastamine pärast hädaolukorda või süsteemi kustumist;

d) vahendid ja seadmed, mis on vajalikud ühendatud ülekandesüsteemide tavatalitluse kindlaks, tõhusaks ja kiireks taastamiseks pärast hädaolukorda või süsteemi kustumist.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse põhivõrguettevõtjate, jaotusvõrguettevõtjate, oluliste võrgukasutajate, kaitseteenuse osutajate, taastamisteenuse osutajate, tasakaaluhaldurite, tasakaalustamisteenuse osutajate, määratud elektriturukorraldajate ja muude komisjoni määruse (EL) 2015/1222 ([1]) ja komisjoni määruse (EL) 2016/1719 ([2]) kohaselt turuga seotud ülesandeid täitma määratud isikute suhtes.

([1]) Komisjoni 24. juuli 2015. aasta määrus (EL) 2015/1222, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise ja ülekoormuse juhtimise suunised (ELT L 197, 25.7.2015, lk 24).

([2]) Komisjoni 26. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1719, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise forvardturu eeskiri (ELT L 259, 27.9.2016, lk 42).

▼B

2. Täpsemalt kohaldatakse määrust järgmiste oluliste võrgukasutajate suhtes:

a) olemasolevad ja uued tootmisüksused, mis on komisjoni määruse (EL) 2016/631 ([1]) artiklis 5 sätestatud kriteeriumide kohaselt C- ja D-tüüpi;

b) olemasolevad ja uued tootmisüksused, mis on määruse (EL) 2016/631 artiklis 5 sätestatud kriteeriumide kohaselt B-tüüpi, kui need on artikli 11 lõike 4 ja artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud olulised võrgukasutajad;

c) olemasolevad ja uued ülekandevõrguühendusega tarbimisüksused;

d) olemasolevad ja uued ülekandevõrguühendusega suletud jaotusvõrgud;

e) tootmisüksuste või tarbimisüksuste koormuste ümberjaotamise koondajad ja aktiivenergia reservi pakkujad määruse (EL) 2017/1485 8. jaotise mõistes;

f) olemasolevad ja uued alalisvooluülekandesüsteemid ja alalisvooluühenduse kaudu võrku ühendatud energiapargimoodulid, mis vastavad komisjoni määruse (EL) 2016/1447 ([2]) artikli 4 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse olemasolevate ja uute määruse (EL) 2016/631 artiklis 5 sätestatud kriteeriumidele vastavate A-tüüpi tootmisüksuste, muude kui lõike 2 punktis b nimetatud olemasolevate ja uute B-tüüpi tootmisüksuste ning ka olemasolevate ja uute tarbimisüksuste, suletud jaotusvõrkude ja tarbimiskaja teenust pakkuvate kolmandate isikute suhtes, kui need on artikli 4 lõike 4 mõistes kaitseteenuse osutajad või taastamisteenuse osutajad.

4. Lõikes 3 nimetatud tarbimiskaja teenust pakkuvad A- ja B-tüüpi tootmisüksused, tarbimisüksused ja suletud jaotusvõrgud võivad täita käesoleva määruse nõudeid kas otse või kolmanda isiku kaudu vastavalt artikli 4 lõike 4 kohaselt kehtestatud tingimustele.

5. Käesolevat määrust kohaldatakse olulise võrgukasutaja, kaitseteenuse osutaja või taastamisteenuse osutaja energiasalvestusseadmete suhtes, mida võidakse kasutada süsteemi tasakaalustamiseks, tingimusel, et need on sellistena määratletud süsteemikaitsekavades, taastamiskavades või asjaomases teenuslepingus.

([1]) Komisjoni 14. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/631, millega kehtestatakse võrgueeskiri elektritootmisüksuste võrku ühendamise nõuete kohta (ELT L 112, 27.4.2016, lk 1).

([2]) Komisjoni 26. augusti 2016. aasta määrus (EL) 2016/1447, millega kehtestatakse võrgueeskiri alalisvooluülekandesüsteemide ja alalisvooluühendusega energiapargimoodulite võrguühenduse nõuete kohta (ELT L 241, 8.9.2016, lk 1).

▼B

6. Käesolevat määrust kohaldatakse kõikide liidu ülekandesüsteemide, jaotusvõrkude ja süsteemidevaheliste ühenduste suhtes, välja arvatud liikmesriikide saarte põhi- ja jaotusvõrgud või nende osad, mis ei talitle sünkroonselt Mandri-Euroopa, Suurbritannia, Põhjamaade, Iirimaa ja Põhja-Iirimaa või Balti energiasüsteemi sünkroonalaga, tingimusel, et asünkroonne talitlus ei ole põhjustatud häiringust.

7. Kui liikmesriigis on rohkem kui üks põhivõrguettevõtja, kohaldatakse käesolevat määrust kõikide selle liikmesriigi põhivõrguettevõtjate suhtes. Kui põhivõrguettevõtjal puudub ühe või mitme käesolevast määrusest tuleneva kohustuse seisukohalt asjakohane funktsioon, võib liikmesriik kõnealuste kohustuste täitmise teha ülesandeks ühele või mitmele teisele kindlaksmääratud põhivõrguettevõtjale.

8. Leedu, Läti ja Eesti põhivõrguettevõtjad on vabastatud artiklite 15, 29 ja 33 kohaldamisest nii kaua ja niivõrd, kui nad töötavad sünkroonselt sellises sünkroonalas, mille kõik riigid ei ole seotud ELi õigusaktidega, välja arvatud juhul, kui artikli 10 kohaselt kolmandate riikide põhivõrguettevõtjatega sõlmitud süsteemi talitluskindluse alastes koostöölepingutes on ette nähtud teisiti.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/72/EÜ ([1]) artiklis 2, määruse (EÜ) nr 714/2009 artiklis 2, komisjoni määruse (EL) nr 543/2013 ([2]) artiklis 2, määruse (EL) 2015/1222 artiklis 2, määruse (EL) 2016/631 artiklis 2, komisjoni määruse (EL) 2016/1388 ([3]) artiklis 2, määruse (EL) 2016/1447 artiklis 2, määruse (EL) 2016/1719 artiklis 2 ja määruse (EL) 2017/1485 artiklis 2 esitatud mõisteid.

Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „kaitseteenuse osutaja“ – juriidiline isik, kellel on seadusest või lepingust tulenev kohustus pakkuda teenust, mis on osa ühest või mitmest süsteemikaitsekavas ette nähtud meetmest;

2) „taastamisteenuse osutaja“ – juriidiline isik, kellel on seadusest või lepingust tulenev kohustus pakkuda teenust, mis on osa ühest või mitmest taastamiskavas ette nähtud meetmest;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).

([2]) Komisjoni 14. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 543/2013, mis käsitleb elektriturgudel andmete esitamist ja avaldamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 714/2009 I lisa (ELT L 163, 15.6.2013, lk 1).

([3]) Komisjoni 17. augusti 2016. aasta määrus (EL) 2016/1388, millega kehtestatakse võrgueeskiri tarbimise ühendamise kohta (ELT L 223, 18.8.2016, lk 10).

▼B

3) „esmatähtis oluline võrgukasutaja“ – oluline võrgukasutaja, kellele kehtivad lahtiühendamise ja taaspingestamise eritingimused;

4) „netotarbimine“ – aktiivvõimsuse netoväärtus süsteemi kindlast punktist nähtuna kindlal ajahetkel või kindlaksmääratud ajavahemiku keskmisena, arvutatuna koormuse ja tootmise vahena ning väljendatuna tavaliselt kilovattides (kW) või megavattides (MW);

5) „taastamiskava“ – kõik süsteemi tavatalitluse taastamiseks vajalikud tehnilised ja korralduslikud meetmed;

6) „taaspingestamine“ – tootmise ja koormuse taasühendamine süsteemi lahtiühendatud osade pingestamiseks;

7) „ülalt alla taaspingestamise strateegia“ – strateegia, mille kohaselt on põhivõrguettevõtja süsteemi osade taaspingestamiseks vaja muude põhivõrguettevõtjate abi;

8) „alt üles taaspingestamise strateegia“ – strateegia, mille kohaselt on põhivõrguettevõtja süsteemi osa võimalik taaspingestada muude põhivõrguettevõtjate abita;

9) „taassünkroniseerimine“ – kahe sünkroonpiirkonna sünkroonsuse ja ühenduse taastamine taassünkroniseerimise kohas;

10) „sageduse juhtija“ – põhivõrguettevõtja, kes on määratud vastutama sünkroonpiirkonnas või sünkroonalal süsteemi sageduse juhtimise korraldamise eest, et taastada süsteemi nimisagedus;

11) „sünkroonpiirkond“ – sünkroonala osa, mida hõlmavad omavahel ühendatud ja sama sagedusega süsteemidega põhivõrguettevõtjad ning mis ei ole ülejäänud sünkroonalaga sünkroniseeritud;

12) „taassünkroniseerimise juhtija“ – põhivõrguettevõtja, kes on määratud vastutama kahe sünkroonpiirkonna taassünkroniseerimise eest;

13) „taassünkroniseerimise koht“ – kahe sünkroonpiirkonna ühendamiseks kasutatav seade, tavaliselt võimsuslüliti.

Artikkel 4

Regulatiivsed tahud

1. Käesoleva määruse kohaldamisel peavad liikmesriigid, reguleerivad asutused, pädevad asutused ja võrguettevõtjad:

a) kohaldama proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid;

b) tagama läbipaistvuse;

▼B

c) kohaldama kõigi osaliste suhtes põhimõtet, et tuleb leida optimum suurima üldise tõhususe ja väikseimate kogukulude vahel;

d) tagama, et põhivõrguettevõtjad kasutaksid võrgu talitluskindluse ja stabiilsuse säilitamiseks võimalikult suurel määral turupõhiseid lahendusi;

e) võtma arvesse tehnilisi, õiguslikke, isikute ohutusega seotud ja turvalisuspiiranguid;

f) tunnustama asjaomasele põhivõrguettevõtjale pandud vastutust, sealhulgas riigi õigusaktidega pandud vastutust, süsteemi talitluskindluse tagamisel;

g) pidama nõu asjaomaste jaotusvõrguettevõtjatega ja võtma arvesse võimalikku mõju nende süsteemile;

h) võtma arvesse tunnustatud Euroopa standardeid ja tehnilisi kirjeldusi.

2. Iga põhivõrguettevõtja esitab direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt asjaomasele reguleerivale asutusele heakskiitmiseks ettepanekud järgmise kohta:

a) lõike 4 kohased lepingulise kaitseteenuse osutajana tegutsemise tingimused;

b) lõike 4 kohased lepingulise taastamisteenuse osutajana tegutsemise tingimused;

c) nimekiri olulistest võrgukasutajatest, kes peavad võtma oma paigaldistes määrustes (EL) 2016/631, (EL) 2016/1388 ja (EL) 2016/1447 ja/või riigi õigusaktides sätestatud kohustuslikest nõuetest tulenevaid meetmeid, ning loend meetmetest, mida need olulised võrgukasutajad võtma peavad; kõnealused nimekirjad ja loendid koostab põhivõrguettevõtja vastavalt artikli 11 lõike 4 punktile c ja artikli 23 lõike 4 punktile c;

d) nimekiri artikli 11 lõike 4 punktis d ja artikli 23 lõike 4 punktis d osutatud esmatähtsatest olulistest võrgukasutajatest või põhimõtted nende määratlemiseks ning nende lahtiühendamise ja taaspingestamise tingimused, välja arvatud juhul, kui need määratakse kindlaks liikmesriikide õigusaktidega;

e) artikli 36 lõike 1 kohased turupõhiste tegevuste peatamise ja taastamise eeskirjad;

f) artikli 39 lõike 1 kohased erieeskirjad tasakaaluarvelduse ja tasakaalustamisenergia arvelduse kohta turupõhiste tegevuste peatamise korral;

g) artikli 43 lõike 2 kohane katseplaan.

▼B

3. Liikmesriigi otsuse alusel võib lõike 2 punktide a–d ja g kohased ettepanekud esitada heakskiitmiseks muule asutusele kui reguleerivale asutusele. Reguleerivad asutused ja liikmesriikide kooskõlas käesoleva lõiguga määratud asutused teevad lõikes 2 osutatud ettepanekute suhtes otsuse kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil põhivõrguettevõtja need esitas.

4. Kaitse- ja taastamisteenuse osutajana tegutsemise tingimused kehtestatakse kas riigi õigusaktides või lepinguga. Kui need määratakse kindlaks lepinguga, koostab iga põhivõrguettevõtja hiljemalt 18. detsembriks 2018 ettepaneku asjaomaste tingimuste kohta, milles määratakse kindlaks vähemalt:

a) osutatava teenuse omadused;

b) koondamise võimalikkus ja tingimused;

c) taastamisteenuse osutajate puhul isekäivitus- ja saartalitlusvõimega energiaallikate ettenähtud geograafiline jaotus.

5. Hiljemalt 18. detsembriks 2018 esitab iga põhivõrguettevõtja reguleerivale asutusele või liikmesriigi määratud asutusele artikli 11 kohaselt koostatud süsteemikaitsekava ja artikli 23 kohaselt koostatud taastamiskava või vähemalt nende kavade järgmised osad:

a) süsteemikaitsekava ja taastamiskava eesmärgid, sealhulgas see, milliste nähtuste juhtimist ja milliste olukordade lahendamist kavandatakse;

b) süsteemikaitsekavas ja taastamiskavas ette nähtud meetmete käivitamise tingimused;

c) iga meetme põhjendus, milles selgitatakse, kuidas see süsteemikaitsekava ja taastamiskava eesmärkide saavutamisele kaasa aitab, ning meetme võtmise eest vastutaja;

d) artiklite 11 ja 23 kohaselt kehtestatud tähtajad meetmete võtmiseks.

6. Kui põhivõrguettevõtjal on käesoleva määruse kohaselt kohustus või õigus määrata kindlaks, kehtestada või leppida kokku nõudeid, tingimusi või metoodikaid, mida ei tule lõike 2 kohaselt heakskiitmiseks esitada, võivad liikmesriigid nõuda, et reguleeriv asutus, liikmesriigi määratud asutus või liikmesriigi muu pädev asutus kõnealused nõuded, tingimused või metoodikad eelnevalt heaks kiidaks.

7. Kui põhivõrguettevõtja peab vajalikuks lõike 3 kohaselt heaks kiidetud dokumente muuta, kohaldatakse kavandatud muudatuse suhtes lõigetes 2–5 sätestatud nõudeid. Põhivõrguettevõtjad peavad muudatusettepanekut tehes vajaduse korral arvesse võtma elektrienergia tootmise seadmete omanike, tarbimisüksuste omanike ja muude sidusrühmade õigustatud ootusi, mis tulenevad algselt kindlaks määratud või kokku lepitud nõuetest või metoodikatest.

▼B

8. Iga huvitatud isik võib esitada asjaomase võrguettevõtja või põhivõrguettevõtja käesolevast määrusest tulenevate kohustuste või otsuste kohta kaebuse reguleerivale asutusele, kes tegeleb vaidluste lahendamisega ning peab langetama otsuse kahe kuu jooksul alates kaebuse kättesaamisest. Seda ajavahemikku võib kahe kuu võrra pikendada, kui reguleeriv asutus küsib lisateavet. Pikendatud ajavahemikku võib veel kord pikendada kaebuse esitaja nõusolekul. Reguleeriva asutuse otsus on siduv, kuni seda ei ole apellatsiooni korras muudetud.

Artikkel 5

Konsulteerimine ja kooskõlastamine

1. Kui käesolevas määruses on sätestatud, et põhivõrguettevõtja peab meetmete suhtes, mille ta kindlaks määrab, asjaosalistega eelnevalt või reaalajas konsulteerima, kohaldatakse järgmist menetlust:

a) põhivõrguettevõtja peab ühendust vähemalt nende osalistega, kes on kindlaks määratud käesoleva määruse artiklites, millega konsulteerimine on ette nähtud;

b) põhivõrguettevõtja selgitab konsulteerimise ja enda langetatava otsuse põhjust ja eesmärki;

c) põhivõrguettevõtja kogub punktis a osutatud osalistelt asjakohast teavet ja küsib nende hinnangut;

d) põhivõrguettevõtja võtab kohaselt arvesse konsultatsioonis osalenute arvamust, olukorda ja piiranguid;

e) enne otsuse tegemist selgitab põhivõrguettevõtja konsultatsioonis osalenud isikutele, miks ta nende arvamust järgis või ei järginud.

2. Kui käesolevas määruses on sätestatud, et põhivõrguettevõtja peab meetmete elluviimist mitme osalisega reaalajas kooskõlastama, kohaldatakse järgmist menetlust:

a) põhivõrguettevõtja peab ühendust vähemalt nende osalistega, kes on kindlaks määratud käesoleva määruse artiklites, millega reaalajas kooskõlastamine on ette nähtud;

b) põhivõrguettevõtja selgitab kooskõlastamise ja enda võetavate meetmete põhjust ja eesmärki;

c) põhivõrguettevõtja teeb esialgse ettepaneku selle kohta, milliseid meetmeid iga osaline peaks võtma;

d) põhivõrguettevõtja kogub punktis a osutatud osalistelt asjakohast teavet ja küsib nende hinnangut;

e) põhivõrguettevõtja teeb lõpliku ettepaneku iga osalise võetavate meetmete kohta, võttes kohaselt arvesse osaliste arvamust, olukorda ja piiranguid ning määrates tähtaja, mille jooksul nad saavad põhivõrguettevõtja esitatud meetmete suhtes vastuseisu väljendada;

▼B

f) kui asjaosalised ei väljenda põhivõrguettevõtja esitatud meetmete elluviimisele vastuseisu, viivad kõik osalised, kaasa arvatud põhivõrguettevõtja, ettepanekukohased meetmed ellu;

g) kui üks või mitu osalist põhivõrguettevõtja esitatud meetme määratud tähtaja jooksul tagasi lükkab, esitab põhivõrguettevõtja meetme koos selle põhjenduse ja eesmärgi selgitusega ning osaliste hinnangu ja seisukohaga asjakohasele asutusele otsustamiseks;

h) kui reaalajas ei ole võimalik asjakohase asutuse poole pöörduda, algatab põhivõrguettevõtja samaväärse meetme, mis avaldab kõige vähem mõju või ei avalda mingit mõju esitatud meetme tagasi lükanud osalistele.

3. Osaline võib põhivõrguettevõtja esitatud reaalajas meetme võtmisest keelduda lõikes 2 osutatud kooskõlastamismenetluse alusel, kui ta suudab põhjendada, et esitatud meede tooks kaasa ühe või mitme tehnilise, õigusliku, isikute ohutusega seotud või turvalisuspiirangu rikkumise.

Artikkel 6

Piirkondlik kooskõlastamine

1. Artikli 11 kohaselt süsteemikaitsekava ja artikli 23 kohaselt taastamiskava koostades või artikli 50 kohaselt süsteemikaitsekava ja artikli 51 kohaselt taastamiskava läbi vaadates peab iga põhivõrguettevõtja tagama vähemalt järgmiste meetmete kooskõla vastavate meetmetega oma sünkroonala põhivõrguettevõtjate ja muusse sünkroonalasse kuuluvate naaberpõhivõrguettevõtjate kavades:

a) artikliga 14 ette nähtud põhivõrguettevõtjatevaheline abi ja kooskõlastamine hädaolukorras;

b) artiklite 18 ja 28 kohased sageduse juhtimise toimingud, välja arvatud sihtsageduse kehtestamine alt üles taaspingestamise strateegia kasutamisel enne ühendatud ülekandesüsteemiga taassünkroniseerimist;

c) artikli 21 kohane abi aktiivvõimsuse puudujäägi korral;

d) artikli 27 kohane ülalt alla taaspingestamise strateegia.

2. Lõike 1 kohane süsteemikaitsekava ja taastamiskava kooskõlalisuse hindamine peab hõlmama järgmisi ülesandeid:

a) lõikes 1 osutatud meetmete alane teabe- ja andmevahetus asjaomaste põhivõrguettevõtjate vahel;

b) lõikes 1 osutatud meetmete vaheliste vastuolude kindlakstegemine asjaomaste põhivõrguettevõtjate kavades;

▼B

c) võimalike talitluskindlust ohustavate asjaolude kindlakstegemine võimsusarvutusalal. Sellised ohud on muu hulgas piirkondlikud ühisrikked, mis avaldavad asjaomaste põhivõrguettevõtjate ülekandesüsteemidele olulist mõju;

d) hindamine, kas lõikes 1 osutatud meetmed, mis on asjaomaste põhivõrguettevõtjate süsteemikaitsekavades ja taastamiskavades ette nähtud, võimaldavad punktis c osutatud võimalikke ohte tulemuslikult ohjata;

e) konsulteerimine piirkondlike talitluskindluse koordineerimise keskustega, et hinnata lõikes 1 osutatud meetmete kooskõlalisust asjaomasel sünkroonalal tervikuna;

f) leevendamismeetmete kindlaksmääramine juhul, kui asjaomaste põhivõrguettevõtjate süsteemikaitsekavades ja taastamiskavades on vastuolusid või kui kõnealused kavad ei sisalda ettenähtud meetmeid.

3. Hiljemalt 18. detsembriks 2018 peab iga põhivõrguettevõtja teatama lõikes 1 osutatud meetmetest asjaomas(t)ele määruse (EL) 2017/1485 artikli 77 kohaselt loodud piirkondlikule (piirkondlikele) talitluskindluse koordinaatori(te)le. Kolme kuu jooksul meetmeid käsitleva teabe saamisest koostab (koostavad) piirkondlik(ud) talitluskindluse koordinaator(id) tehnilise aruande meetmete kooskõlalisuse kohta lõikes 2 sätestatud kriteeriumide alusel. Iga põhivõrguettevõtja peab tagama omaenda ekspertide valmisoleku piirkondliku (piirkondlike) talitluskindluse koordinaatori(te) abistamiseks kõnealuse aruande koostamisel.

4. Piirkondlik(ud) talitluskindluse koordinaator(id) edastab (edastavad) viivitamata lõikes 3 osutatud tehnilise aruande kõigile asjaomastele põhivõrguettevõtjatele, kes omakorda edastavad selle asjaomastele reguleerivatele asutustele, ja ka Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule artikli 52 kohaste nõuete täitmiseks.

5. Iga võimsusarvutusala kõik põhivõrguettevõtjad lepivad kokku alampiiri, millest alates ühe või mitme põhivõrguettevõtja süsteemi hädaolukorra, kustumise või taastamise korral võetud meetmete mõju loetakse sama võimsusarvutusala teiste põhivõrguettevõtjate jaoks oluliseks.

Artikkel 7

Avalik konsulteerimine

1. Asjaomased põhivõrguettevõtjad konsulteerivad sidusrühmadega, sealhulgas iga liikmesriigi pädevate asutustega, ettepanekute suhtes, mis vajavad artikli 4 lõike 2 punktide a, b, e, f ja g kohaselt heakskiitu. Konsultatsioon kestab vähemalt kuu aega.

2. Asjaomased põhivõrguettevõtjad võtavad konsultatsioonide tulemusena sidusrühmadelt laekunud arvamusi enne esialgse ettepaneku esitamist kohaselt arvesse. Igal juhul tuleb aegsasti enne ettepaneku avaldamist või sellega samal ajal esitada ja avaldada piisav põhjendus selle kohta, miks huvitatud isikute arvamusi arvesse võeti või ei võetud.

▼B

Artikkel 8

Kulude katmine

1. Asjaomased reguleerivad asutused peavad direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt hindama võrguettevõtjate kantud kulusid, mille suhtes kohaldatakse võrgutasu eeskirja ja mis tulenevad käesolevas määruses sätestatud kohustustest. Kulud, mis hinnatakse mõistlikuks, tõhusaks ja proportsionaalseks, kaetakse võrgutasudest või muu mehhanismi kohaselt.

2. Asjaomase reguleeriva asutuse nõudmisel peavad lõikes 1 osutatud võrguettevõtjad kolme kuu jooksul pärast nõude saamist esitama vajaliku teabe, et hõlbustada kantud kulude hindamist.

Artikkel 9

Konfidentsiaalsuskohustused

1. Käesoleva määruse kohaselt saadud, vahetatud või edastatud konfidentsiaalse teabe suhtes kohaldatakse lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud ametisaladuse hoidmise nõudeid.

2. Ametisaladuse hoidmise kohustust kohaldatakse kõikide käesoleva määrusega hõlmatud isikute suhtes.

3. Lõikes 2 nimetatud isikutele töökohustuste täitmisel teatavaks saanud konfidentsiaalset teavet ei tohi avaldada ühelegi teisele isikule ega asutusele; selle nõudega ei piirata riikide õigusaktide, käesoleva määruse teiste sätete ega muude asjaomaste ELi õigusaktide kohaldamist.

4. Reguleerivad asutused, organid ja isikud, kes saavad käesoleva määruse rakendamisega seoses konfidentsiaalset teavet, võivad seda kasutada ainult käesolevas määruses sätestatud töökohustuste täitmiseks, kuid selle nõudega ei piirata riikide ja liidu õigusaktide kohaldamist.

Artikkel 10

Kokkuleppe sõlmimine põhivõrguettevõtjatega, kelle suhtes käesolev määrus ei ole kohaldatav

Kui sünkroonala hõlmab nii liidu kui ka kolmandate riikide põhivõrguettevõtjaid, püüavad kõik sellesse sünkroonalasse kuuluvad liidu põhivõrguettevõtjad enne 18. juuniks 2019 sõlmida käesoleva määrusega mitteseotud kolmandate riikide põhivõrguettevõtjatega kokkuleppe, millega luuakse alus nende koostööks süsteemi talitluskindluse alal ja sätestatakse kord, mille kohaselt kolmandate riikide põhivõrguettevõtjad täidaksid käesolevas määruses kehtestatud kohustusi.

▼B

II PEATÜKK

SÜSTEEMIKAITSEKAVA

1. JAGU

Üldsätted

Artikkel 11

Süsteemikaitsekava väljatöötamine

1. Iga põhivõrguettevõtja peab hiljemalt 18. detsembriks 2018 välja töötama süsteemikaitsekava, konsulteerides selleks asjaomaste jaotusvõrguettevõtjate, oluliste võrgukasutajate, riiklike reguleerivate asutuste või artikli 4 lõikes 3 osutatud asutuste, naaberpõhivõrguettevõtjate ja oma sünkroonala teiste põhivõrguettevõtjatega.

2. Süsteemikaitsekava välja töötades peab iga põhivõrguettevõtja arvesse võtma vähemalt järgmisi asjaolusid:

a) määruse (EL) 2017/1485 artikli 25 kohaselt kehtestatud talitluskindluse piirangud;

b) elektrienergia tootmise ja koormuse dünaamika ja näitajad sünkroonalas;

c) lõike 4 punkti d kohaselt kindlaks määratud esmatähtsate oluliste võrgukasutajate erivajadused;

d) oma ülekandesüsteemi ja sellest sõltuvate jaotusvõrguettevõtjate võrkude omadused.

3. Süsteemikaitsekava peab sisaldama vähemalt järgmisi sätteid:

a) artikli 13 kohased süsteemikaitsekava kasutuselevõtmise tingimused;

b) põhivõrguettevõtja antavad süsteemikaitsekava juhised;

c) meetmed, mille suhtes kehtib kindlaksmääratud osalistega reaalajas konsulteerimise või kooskõlastamise kohustus.

4. Täpsemalt peab süsteemikaitsekava sisaldama järgmisi osi:

a) loend meetmetest, mida põhivõrguettevõtja võtab oma paigaldistes;

b) loend jaotusvõrguettevõtjate võetavatest meetmetest ja nimekiri jaotusvõrguettevõtjatest, kes neid meetmeid oma paigaldistes võtma peavad;

c) nimekiri olulistest võrgukasutajatest, kes peavad võtma oma paigaldistes määrustes (EL) 2016/631, (EL) 2016/1388 ja (EL) 2016/1447 või riigi õigusaktides sätestatud kohustuslikest nõuetest tulenevaid meetmeid, ja loend meetmetest, mida need olulised võrgukasutajad võtma peavad;

▼B

d) nimekiri esmatähtsatest olulistest võrgukasutajatest ja nende lahtiühendamise tingimused;

e) iga süsteemikaitsekavas nimetatud meetme rakendustähtaeg.

5. Süsteemikaitsekava peab sisaldama vähemalt järgmisi II peatüki 2. jaos kirjeldatud tehnilisi ja korralduslikke meetmeid:

a) süsteemikaitseskeemid, sealhulgas vähemalt järgmised:

i) artikli 15 kohane alasageduse automaatjuhtimisskeem;

ii) artikli 16 kohane ülesageduse automaatjuhtimisskeem;

iii) artikli 17 kohane pingekollapsi vältimise automaatjuhtimisskeem;

b) süsteemikaitsekava toimingud, sealhulgas vähemalt järgmised:

i) artikli 18 kohane sagedushälbe juhtimine;

ii) artikli 19 kohane pingehälbe juhtimine;

iii) artikli 20 kohane võimsusvoo juhtimine;

iv) artikli 21 kohane abi aktiivvõimsuse puudujäägi korral;

v) artikli 22 kohane tarbimise käsitsi lahtiühendamine.

6. Süsteemikaitsekavas sisalduvad meetmed peavad vastama järgmistele põhimõtetele:

a) nende mõju süsteemi kasutajatele on võimalikult väike;

b) need on majanduslikult tõhusad;

c) käivitatakse ainult vajalikud meetmed;

d) need ei too kaasa põhivõrguettevõtja ülekandesüsteemi ega ühendatud ülekandesüsteemide sattumist hädaolukorda ega süsteemi kustumist.

Artikkel 12

Süsteemikaitsekava rakendamine

1. Iga põhivõrguettevõtja rakendab hiljemalt 18. detsembriks 2019 oma süsteemikaitsekava need meetmed, mida tuleb võtta ülekandesüsteemi suhtes. Edaspidi peab ta need meetmed jõusse jätma.

▼B

2. Hiljemalt 18. detsembriks 2018 teavitab iga põhivõrguettevõtja ülekandevõrguühendusega jaotusvõrguettevõtjaid meetmetest (kaasa arvatud nende rakendustähtaegadest), mida võetakse kas:

a) artikli 11 lõike 4 kohaselt jaotusvõrguettevõtja paigaldistes;

b) artikli 11 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud ja tema jaotusvõrkudega ühendatud oluliste võrgukasutajate paigaldistes;

c) tema jaotusvõrkudega ühendatud kaitseteenuse osutajate paigaldistes või

d) tema jaotusvõrkudega ühendatud jaotusvõrguettevõtjate paigaldistes.

3. Hiljemalt 18. detsembriks 2018 teavitab iga põhivõrguettevõtja oma ülekandesüsteemiga otse ühendatud olulisi võrgukasutajaid, kes on määratud kindlaks vastavalt artikli 11 lõike 4 punktile c, ja kaitseteenuse osutajaid nende paigaldistes võetavatest meetmetest, kaasa arvatud meetmete võtmise tähtaegadest.

4. Kui see on riigi õigusaktidega ette nähtud, teavitab põhivõrguettevõtja ise jaotusvõrkudega ühendatud olulisi võrgukasutajaid, kes on määratud kindlaks vastavalt artikli 11 lõike 4 punktile c, kaitseteenuse osutajaid ja jaotusvõrguettevõtjaid nende paigaldistes võetavatest meetmetest, kaasa arvatud meetmete võtmise tähtaegadest. Ta annab kõnealusest teavitamisest asjaomasele jaotusvõrguettevõtjale teada.

5. Kui põhivõrguettevõtja teavitab lõike 2 kohaselt jaotusvõrguettevõtjat, teavitab jaotusvõrguettevõtja omakorda viivitamata oma jaotusvõrguga ühendatud olulisi võrgukasutajaid, kaitseteenuse osutajaid ja jaotusvõrguettevõtjaid süsteemikaitsekava meetmetest, mida nad peavad oma paigaldistes võtma, kaasa arvatud nende meetmete võtmistähtaegadest.

6. Iga teavituse saanud jaotusvõrguettevõtja, oluline võrgukasutaja ja kaitseteenuse osutaja peab:

a) võtma meetmed, millest neid käesoleva artikli kohaselt teavitati, hiljemalt 12 kuud pärast teavituse saamise kuupäeva;

b) esitama meetmete võtmise kohta kinnituse teavitanud võrguettevõtjale, kes teavitab kinnitusest põhivõrguettevõtjat (kui teavitaja ei olnud põhivõrguettevõtja ise);

c) jätma oma paigaldistes võetud meetmed jõusse.

Artikkel 13

Süsteemikaitsekava kasutuselevõtmine

1. Iga põhivõrguettevõtja käivitab artikli 11 lõike 5 punkti b kohased süsteemikaitsekava toimingud jaotusvõrguettevõtjate, artikli 11 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud oluliste võrgukasutajate ja kaitseteenuse osutajatega kooskõlastades.

▼B

2. Lisaks artikli 11 lõike 5 punkti a kohastele automaatselt käivitatavatele süsteemikaitsekava skeemidele peab iga põhivõrguettevõtja käivitama süsteemikaitsekava toimingud, kui:

a) süsteem on määruse (EL) 2017/1485 artikli 18 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide kohaselt hädaolukorras ja ühtegi talitluskindluse tugimeedet ei saa tavatalitluse taastamiseks võtta või

b) talitluskindluse analüüsi kohaselt on ülekandesüsteemi talitluskindluse tagamiseks vaja lisaks võimalikele talitluskindluse tugimeetmetele võtta ka mõni artikli 11 lõike 5 kohane süsteemikaitsekava meede.

3. Iga jaotusvõrguettevõtja ning artikli 11 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud oluline võrgukasutaja, samuti iga kaitseteenuse osutaja peab täitma põhjendamatu viivituseta põhivõrguettevõtja artikli 11 lõike 3 punkti c kohaselt antud süsteemikaitsekava juhiseid, järgides artikli 11 lõike 5 punktis b sätestatud süsteemikaitsekava menetlusi.

4. Kui põhivõrguettevõtja süsteemikaitsekavas sisalduvatel artikli 11 lõike 5 punktis b osutatud menetlustel on oluline piiriülene mõju, peab ta need menetlused kasutusele võtma nendest mõjutatud põhivõrguettevõtjatega kooskõlastatult.

Artikkel 14

Põhivõrguettevõtjatevaheline abi ja kooskõlastamine hädaolukorras

1. Iga põhivõrguettevõtja peab osutama hädaolukorras põhivõrguettevõtjale viimase taotlusel võrkudevaheliste ühenduste kaudu igakülgset abi, tingimusel, et see ei põhjusta tema ülekandesüsteemi või ühendatud ülekandesüsteemide sattumist hädaolukorda või süsteemi kustumist.

2. Kui abi tuleb osutada võrkudevaheliste alalisvooluühenduste kaudu, võib see hõlmata järgmisi meetmeid, võttes arvesse alalisvooluülekandesüsteemi tehnilisi omadusi ja suutlikkust:

a) ülekantava aktiivvõimsuse käsitsi juhtimine, et aidata hädaolukorras põhivõrguettevõtjal viia võimsusvoogu talitluskindluse piirangutele vastavaks või naabersünkroonala sagedust määruse (EL) 2017/1485 artikli 18 lõikes 2 häireseisundi kriteeriumina määratletud süsteemi sageduse piiridesse;

b) ülekantava aktiivvõimsuse automaatjuhtimine vastavalt määruse (EL) 2016/1447 artiklis 13 sätestatud signaalidele ja kriteeriumidele;

c) määruse (EL) 2016/1447 artiklite 15–18 kohane sageduse automaatjuhtimine saartalitluse korral;

d) määruse (EL) 2016/1447 artikli 24 kohane pinge ja reaktiivvõimsuse juhtimine;

▼B

e) muu sobiv meede.

3. Iga põhivõrguettevõtja võib ülekandesüsteemi olulise piiriülese mõjuga osa, kaasa arvatud võrkudevahelise ühenduse, käsitsi lahti ühendada järgmistel tingimustel:

a) põhivõrguettevõtja kooskõlastab selle naaberpõhivõrguettevõtjatega ja

b) meede ei too kaasa ülejäänud ühendsüsteemi sattumist hädaolukorda ega selle kustumist.

4. Lõikest 3 sõltumata võib põhivõrguettevõtja põhivõrgu olulise piiriülese mõjuga osa, kaasa arvatud võrkudevahelise ühenduse, käsitsi lahti ühendada ilma kooskõlastamata, kui erakorralised asjaolud nõuavad talitluskindluse piirangutest väljumist, et hoida ära töötajate ohtu sattumine või seadmete kahjustumine. 30 päeva jooksul pärast vahejuhtumit peab põhivõrguettevõtja koostama vähemalt ingliskeelse aruande, milles selgitatakse üksikasjalikult meetme põhjusi, võtmist ja mõju, ning esitama selle direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt asjaomasele reguleerivale asutusele ja naaberpõhivõrguettevõtjatele, samuti tegema selle kättesaadavaks võrgu oluliselt mõjutatud kasutajatele.

2. JAGU

Süsteemikaitsekava meetmed

Artikkel 15

Alasageduse automaatjuhtimisskeem

1. Süsteemikaitsekavas ette nähtud alasageduse automaatjuhtimisskeem peab hõlmama automaatset tarbimise alasagedusliku lahtiühendamise skeemi ja alasagedusega piiratud sagedustundliku seisundi seadeid põhivõrguettevõtja koormuse-sageduse juhtimispiirkonnas.

2. Iga põhivõrguettevõtja peab oma süsteemikaitsekavas kehtestama, et alasagedusega piiratud sagedustundlik seisund käivitataks enne automaatset tarbimise alasagedusliku lahtiühendamise skeemi, kui sageduse muutumiskiirus seda võimaldab.

3. Enne tarbimise automaatse alasagedusliku lahtiühendamise skeemi käivitumist peab iga põhivõrguettevõtja ja artikli 11 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtja tagama, et koormusena tema võrku ühendatud energiasalvestusseadmed:

a) lülituvad põhivõrguettevõtja süsteemikaitsekavas kehtestatud aja jooksul ja aktiivvõimsuse seadeväärtuse juures automaatselt tootmisrežiimile või

b) kui energiasalvestusseade ei ole suuteline põhivõrguettevõtja süsteemikaitsekavas kehtestatud aja jooksul ümber lülituma, ühendatakse koormusena talitlev energiasalvestusseade automaatselt lahti.

▼B

4. Iga põhivõrguettevõtja kehtestab oma süsteemikaitsekavas sageduse piirmäärad, mille juures toimub energiasalvestusseadmete automaatne ümberlülitumine või lahtiühendamine. Kõnealused sageduse piirid peavad olema madalamad kui määruse (EL) 2017/1485 artikli 18 lõikes 3 hädaolukorra kriteeriumina määratletud süsteemi sageduse piir või sellega võrdsed, kuid kõrgemad kui lisas sätestatud sageduspiir, mis on tarbimise lahtiühendamise kohustuslik lähtetase.

5. Iga põhivõrguettevõtja kavandab tarbimise automaatse alasagedusliku lahtiühendamise skeemi kooskõlas lisas sätestatud tingimustega koormuse avariiliseks vähendamiseks reaalajas. Skeem peab hõlmama tarbimise lahtiühendamist rakendusvahemikus erinevatel sagedustel, alates nn kohustuslikust lähtetasemest ja lõpetades nn kohustusliku lõpptasemega, järgides põhimõtet, et astmeid on võimalikult vähe ja need on võimalikult suured. Rakendusvahemikuga tuleb kindlaks määrata teataval sagedusel lahtiühendatava netotarbimise suurim lubatud kõrvalekalle lahtiühendatava netotarbimise sihtväärtusest, mis arvutatakse kohustusliku lähte- ja lõpptaseme järgi lineaarse interpoleerimise teel. Rakendusvahemikuga ei lubata lahti ühendada vähem netotarbimist, kui on ette nähtud kohustusliku lahtiühendatava lähtetasemega. Sammu ei käsitata sammuna, kui kõnealuse sammu korral lahtiühendatava sõlme netotarbimine on null.

6. Iga põhivõrguettevõtja või jaotusvõrguettevõtja paigaldab tarbimise alasageduslikuks lahtiühendamiseks vajalikud releed, võttes arvesse vähemalt koormuse dünaamikat ja hajatootmist.

7. Artikli 12 lõikega 2 ette nähtud teavituse kohaselt tarbimise automaatse alasagedusliku lahtiühendamise skeemi rakendades peab iga põhivõrguettevõtja või jaotusvõrguettevõtja:

a) vältima täiendava viivituse seadistamist lisaks releede ja võimsuslülitite rakendumisajale;

b) ühendama lahti võimalikult vähe tootmisüksusi, eriti selliseid, mis tekitavad inertsi;

c) piirama ohtu, et skeem põhjustab väljapoole talitluskindluse piiranguid jäävaid võimsusvoo- ja pingehälbeid.

Kui jaotusvõrguettevõtja ei saa punktidega b ja c ette nähtud nõudeid täita, teavitab ta sellest põhivõrguettevõtjat ja teeb ettepaneku, millist nõuet kohaldada. Põhivõrguettevõtja kehtestab kohaldatavad nõuded jaotusvõrguettevõtjaga konsulteerides ühise tasuvusanalüüsi alusel.

8. Süsteemikaitsekavas sätestatud tarbimise automaatse alasagedusliku lahtiühendamise skeemiga võib ette näha netotarbimise lahtiühendamise sageduse muutumiskiiruse alusel, tingimusel, et:

a) see käivitub ainult:

i) siis, kui sagedushälve on suurem kui maksimaalne püsitalitluse sagedushälve ja sageduse muutumiskiirus on suurem kui sünkroonala tootmise ja tarbimise vahelise maksimaalse hetkelise võimsushälbe põhjustatu;

▼B

ii) niikauaks, kuni sagedus saavutab tarbimise lahtiühendamise kohustusliku lähtetaseme;

b) see on kooskõlas lisaga;

c) see on vajalik ja põhjendatud talitluskindluse tõhusa säilitamise seisukohast.

9. Kui süsteemikaitsekava automaatne madalsageduslik tarbimise lahtiühendamine sisaldab netotarbimise lahtiühendamist sageduse muutumiskiiruse alusel, nagu on kirjeldatud lõikes 8, esitab põhivõrguettevõtja 30 päeva jooksul alates netotarbimise lahtiühendamisest riiklikule reguleerivale asutusele aruande, milles selgitatakse üksikasjalikult meetme põhjusi, võtmist ja mõju.

10. Põhivõrguettevõtja võib lisada oma süsteemikaitsekavas ette nähtud tarbimise automaatse alasagedusliku lahtiühendamise skeemi astmeid netotarbimise lahtiühendamiseks lisas sätestatud tarbimise lahtiühendamise kohustuslikust lõpptasemest madalamal tasemel.

11. Iga põhivõrguettevõtja võib rakendada täiendavaid süsteemikaitseskeeme, mis käivituvad tarbimise lahtiühendamise kohustuslikust lõpptasemest madalamal või sellega võrdsel sagedusel ja mille eesmärk on kiirendada süsteemi taastamist. Põhivõrguettevõtja peab tagama, et sellised lisaskeemid ei kahjusta sagedust veelgi.

Artikkel 16

Ülesageduse automaatjuhtimisskeem

1. Süsteemikaitsekavas ette nähtud ülesageduse automaatjuhtimisskeem peab automaatselt vähendama igas koormuse-sageduse juhtimispiirkonnas sisestatava aktiivvõimsuse koguhulka.

2. Iga põhivõrguettevõtja peab sünkroonala teiste põhivõrguettevõtjatega konsulteerides kindlaks määrama oma ülepinge automaatjuhtimisskeemi järgmised näitajad:

a) sageduse piirmäärad, mille korral see käivitub;

b) sisestatava aktiivvõimsuse vähendamise määr.

3. Iga põhivõrguettevõtja peab ülesageduse automaatjuhtimisskeemi väljatöötamisel arvesse võtma oma koormuse-sageduse juhtimispiirkonna tootmisüksuste suutlikkust seoses ülesagedusega piiratud sagedustundliku seisundiga ja energiasalvestusseadmete suutlikkust. Kui ülesagedusega piiratud sagedustundlik seisund puudub või ei ole lõike 2 punktides a ja b sätestatud nõuete täitmiseks piisav, peab iga põhivõrguettevõtja lisaks ette nägema tootmise järkjärgulise lineaarse lahtiühendamise oma koormuse-sageduse juhtimispiirkonnas. Põhivõrguettevõtja peab kehtestama tootmisüksuste ja/või alalisvooluülekandesüsteemide lahtiühendamise maksimaalsed sammud, konsulteerides oma sünkroonala teiste põhivõrguettevõtjatega.

▼B

Artikkel 17

Pingekollapsi vältimise automaatjuhtimisskeem

1. Süsteemikaitsekavas sisalduv pingekollapsi vältimise automaatjuhtimisskeem võib hõlmata üht või mitut alljärgnevat skeemi olenevalt sellest, millised on põhivõrguettevõtjapoolse süsteemi talitluskindluse hindamise tulemused:

a) määruse (EL) 2016/1388 artikli 19 lõike 2 kohane tarbimise alapingelise lahtiühendamise skeem;

b) määruse (EL) 2016/1388 artikli 19 lõike 3 kohane koormusastmelüliti blokeerimise skeem;

c) süsteemikaitseskeemid pinge juhtimiseks.

2. Kui lõike 1 kohane hindamine ei tõesta, et koormus-astmelüliti blokeerimise skeemi kasutuselevõtt ei ole põhivõrguettevõtja juhtimispiirkonnas pingekollapsi ärahoidmiseks vajalik, peab põhivõrguettevõtja kehtestama tingimused, mille korral koormus-astmelüliti vastavalt määruse (EL) 2016/1388 artikli 19 lõikele 3 blokeerub ja mis hõlmavad vähemalt järgmist:

a) blokeerimisviis (kohapeal või kaugteel juhtimiskeskusest);

b) pingeastme piirmäär ühenduspunktis;

c) reaktiivvõimsuse voo suund;

d) maksimaalne ajavahemik piirmäära registreerimisest lüliti blokeerumiseni.

Artikkel 18

Sagedushälbe juhtimine

1. Süsteemikaitsekavas ette nähtud sagedushälbe juhtimise toiming hõlmab meetmeid määruse (EL) 2017/1485 artikli 18 lõikes 2 häireseisundi kriteeriumina määratletud sagedusvahemikust väljapoole jääva sagedushälbe juhtimiseks. Sagedushälbe juhtimine toimub kooskõlas korraga talitluskindluse tugimeetmete võtmiseks, mida tuleb juhtida kooskõlastatult vastavalt määruse (EL) 2017/1485 artikli 78 lõikele 4, ning see peab vastama vähemalt järgmistele nõuetele:

a) alasageduse juhtumite ajal peab tootmise vähenemine olema väiksem kui koormuse vähenemine;

b) ülesageduse juhtumite ajal peab tootmise vähenemine olema suurem kui koormuse vähenemine.

▼B

2. Iga põhivõrguettevõtja kohandab oma koormuse-sageduse juhtimist, et ära hoida häireid, mis tekivad aktiivvõimsuse käsitsi käivitamisel ja käivituse väljalülitamisel vastavalt lõigetele 3 ja 5.

3. Igal põhivõrguettevõtjal on õigus määrata aktiivvõimsuse seadeväärtus, mida iga artikli 11 lõike 4 punkti c kohaselt kindlaks määratud oluline võrgukasutaja peab tagama, tingimusel, et see seadeväärtus vastab olulise võrgukasutaja tehnilistele piirangutele. Igal põhivõrguettevõtjal on õigus määrata aktiivvõimsuse seadeväärtus, mida iga kaitseteenuse osutaja peab säilitama, juhul kui see meede on artikli 4 lõikes 4 osutatud tingimuste kohaselt tema suhtes kohaldatav ja seadeväärtus vastab kaitseteenuse osutaja tehnilistele piirangutele. Olulised võrgukasutajad ja kaitseteenuse osutajad peavad täitma põhjendamatu viivituseta kas põhivõrguettevõtjalt otse või jaotusvõrguettevõtja vahendusel saadud juhiseid ja järgima neid seni, kuni antakse uued juhised. Kui juhised antakse otse, teavitab põhivõrguettevõtja asjaomaseid jaotusvõrguettevõtjaid sellest viivituseta.

4. Igal põhivõrguettevõtjal on õigus olulisi võrgukasutajaid ja kaitseteenuse osutajaid kas otse või jaotusvõrguettevõtjate kaudu lahti ühendada. Olulised võrgukasutajad ja kaitseteenuse osutajad jäävad lahtiühendatuks, kuni antakse uued juhised. Kui olulised võrgukasutajad ühendatakse lahti otse, teavitab põhivõrguettevõtja jaotusvõrguettevõtjaid sellest viivitamata. 30 päeva jooksul pärast vahejuhtumit koostab põhivõrguettevõtja aruande, milles selgitatakse üksikasjalikult meetme põhjusi, võtmist ja mõju, ning esitab selle asjaomasele reguleerivale asutusele direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt ning teeb kättesaadavaks oluliselt mõjutatud võrgukasutajatele.

5. Kui sageduse muutumiskiirus seda võimaldab, käivitab enne artiklis 15 sätestatud tarbimise automaatse alasagedusliku lahtiühendamise skeemi käivitamist iga põhivõrguettevõtja kas otse või jaotusvõrguettevõtjate vahendusel asjaomaste kaitseteenuse osutajate tarbimiskaja ja:

a) lülitab koormusena talitlevad energiasalvestusseadmed põhivõrguettevõtja süsteemikaitsekavas kehtestatud aktiivvõimsuse seadeväärtuse juures tootmisseisundisse või

b) kui energiasalvestusseade ei ole suuteline piisavalt kiiresti ümber lülituma, et sagedust stabiliseerida, ühendab selle käsitsi lahti.

Artikkel 19

Pingehälbe juhtimine

1. Süsteemikaitsekavas ette nähtud pingehälbe juhtimise menetlus peab hõlmama meetmeid määruse (EL) 2017/1485 artikli 25 kohasest talitluskindluse vahemikust väljapoole jäävate pingehälvete ohjamiseks.

2. Igal põhivõrguettevõtjal on õigus kehtestada reaktiivvõimsuse vahemik või pingevahemik ning kohustada jaotusvõrguettevõtjaid ja artikli 11 lõike 4 kohaselt selle meetme kohaldamisalasse kuuluvaid olulisi võrgukasutajaid sellest kinni pidama, nagu on ette nähtud määruse (EL) 2017/1485 artiklites 28 ja 29.

▼B

3. Hädaolukorras naaberpõhivõrguettevõtja taotlusel peab iga põhivõrguettevõtja tegema kättesaadavaks kõik reaktiivvõimsuse suutlikkused, mis ei too kaasa tema ülekandesüsteemi sattumist hädaolukorda või süsteemi kustumist.

Artikkel 20

Võimsusvoo juhtimine

1. Süsteemikaitsekavas ette nähtud võimsusvoo juhtimise toiming hõlmab meetmeid määruse (EL) 2017/1485 artikli 25 kohastest talitluskindluse piirangutest väljapoole jääva võimsusvoo juhtimiseks.

2. Igal põhivõrguettevõtjal on õigus määrata aktiivvõimsuse seadeväärtus, mida iga artikli 11 lõike 4 punkti c kohaselt kindlaks määratud oluline võrgukasutaja peab hoidma, tingimusel, et see seadeväärtus vastab olulise võrgukasutaja tehnilistele piirangutele. Igal põhivõrguettevõtjal on õigus määrata aktiivvõimsuse seadeväärtus, mida iga kaitseteenuse osutaja peab säilitama, juhul kui see meede on artikli 4 lõikes 4 osutatud tingimuste kohaselt tema suhtes kohaldatav ja seadeväärtus vastab kaitseteenuse osutajate tehnilistele piirangutele. Olulised võrgukasutajad ja kaitseteenuse osutajad peavad täitma põhjendamatu viivituseta kas põhivõrguettevõtjalt otse või jaotusvõrguettevõtja vahendusel saadud juhiseid ja järgima neid seni, kuni antakse uued juhised. Kui juhised antakse otse, teavitab põhivõrguettevõtja asjaomaseid jaotusvõrguettevõtjaid sellest viivituseta.

3. Igal põhivõrguettevõtjal on õigus olulisi võrgukasutajaid ja kaitseteenuse osutajaid kas otse või jaotusvõrguettevõtjate kaudu lahti ühendada. Olulised võrgukasutajad ja kaitseteenuse osutajad jäävad lahtiühendatuks, kuni antakse uued juhised. Kui olulised võrgukasutajad ühendatakse lahti otse, teavitab põhivõrguettevõtja asjaomaseid jaotusvõrguettevõtjaid sellest viivituseta. 30 päeva jooksul pärast vahejuhtumit peab põhivõrguettevõtja koostama aruande, milles selgitatakse üksikasjalikult meetme põhjusi, võtmist ja mõju, ning esitama selle riiklikule reguleerivale asutusele direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt.

Artikkel 21

Abi osutamine aktiivvõimsuse puudujäägi korral

1. Juhul kui määruse (EL) 2017/1485 artikli 107 lõigete 1 ja 2 kohaselt on kindlaks tehtud, et juhtimispiirkonnas ei ole piisavuse nõue täidetud järgmise päeva või päevasiseses ajavahemikus, ning enne võimalikku turupõhiste toimingute peatamist vastavalt artiklile 35, on põhivõrguettevõtjal õigus taotleda aktiivvõimsuse abi:

a) ükskõik milliselt tasakaalustamisteenuse osutajalt, kes peab põhivõrguettevõtja taotlusel muutma oma kasutatavusstaatust, et teha kättesaadavaks kogu oma aktiivvõimsus, tingimusel, et see ei ole juba tasakaalustamisturu kaudu käivitatud, ja järgides oma tehnilisi piiranguid;

▼B

b) ükskõik milliselt tema koormuse-sageduse juhtimispiirkonnas võrku ühendatud oluliselt võrgukasutajalt, kes veel ei paku talle tasakaalustamisteenust ja kes peab põhivõrguettevõtja taotlusel tegema kättesaadavaks kogu oma aktiivvõimsuse, järgides oma tehnilisi piiranguid;

c) muudelt põhivõrguettevõtjatelt, kes on tava- või häireseisundis.

2. Põhivõrguettevõtja võib käivitada tasakaalustamisteenuse osutaja või olulise võrgukasutaja aktiivvõimsuse abi lõike 1 punktide a ja b alusel üksnes juhul, kui ta on juba käivitanud kõik tasakaalustamisenergia pakkumised, võttes arvesse kasutatavat piirkonnaülest võimsust hetkel, kui juhtimispiirkonnas piisavuse nõue ei ole täidetud.

3. Iga põhivõrguettevõtja, kellelt on lõike 1 punkti c kohaselt aktiivvõimsuse abi taotletud:

a) teeb kättesaadavaks oma jaotamata pakkumised;

b) omab õigust käivitada tasakaalustamisenergia, et tarnida vastav võimsus seda taotlenud põhivõrguettevõtjale;

c) omab õigust taotleda aktiivvõimsuse abi oma tasakaalustamisteenuse osutajatelt ja kõikidelt oma koormuse-sageduse juhtimispiirkonnas võrku ühendatud olulistelt võrgukasutajatelt, kes veel ei paku talle tasakaalustamisteenust, et anda vastav aktiivvõimsuse abi taotluse esitanud põhivõrguettevõtjale.

4. Lõike 1 punkti c kohaselt taotletud aktiivvõimsuse käivitamisel on taotluse esitanud ja taotluse saanud põhivõrguettevõtjal õigus kasutada:

a) saadaolevat piirkonnaülest võimsust, kui käivitamine toimub enne piirkonnaüleste tehingute sulgemisaega päevasisesel turul ning kui asjaomase piirkonnaülese võimsuse tarnimist ei ole artikli 35 kohaselt peatatud;

b) lisavõimsust, mis võib olla saadaval tänu süsteemi seisundile reaalajas; sellisel juhul kooskõlastavad taotluse esitanud ja taotluse saanud põhivõrguettevõtja oma tegevust teiste oluliselt mõjutatud põhivõrguettevõtjatega, nagu on ette nähtud artikli 6 lõikes 5.

5. Kui taotluse esitanud ja taotluse saanud põhivõrguettevõtja on aktiivvõimsuse abi andmise tingimustes kokku leppinud, on kokkulepitud aktiivvõimsuse kogus ja tarnimise ajavahemik siduvad, välja arvatud juhul, kui abi osutava põhivõrguettevõtja ülekandesüsteem satub hädaolukorda või kustub.

▼B

Artikkel 22

Tarbimise käsitsi piiramine

1. Lisaks artiklites 18–21 sätestatud meetmetele võib iga põhivõrguettevõtja määrata kindlaks netotarbimismahu, mille ta kas otse või jaotusvõrguettevõtjate kaudu käsitsi lahti ühendab, kui see on vajalik hädaolukorra levimise või süvenemise ärahoidmiseks. Kui tarbimine ühendatakse lahti otse, teavitab põhivõrguettevõtja asjaomaseid jaotusvõrguettevõtjaid sellest viivitamata.

2. Põhivõrguettevõtja käivitab lõike 1 kohase netotarbimise käsitsi lahtiühendamise selleks, et:

a) lahendada ülekoormuse või alapinge olukorda või

b) lahendada olukorda, kus on taotletud artikli 21 kohast aktiivvõimsuse abi, kuid see ei ole küllaldane põhivõrguettevõtja juhtimispiirkonnas piisavuse säilitamiseks järgmise päeva ja päevasiseses ajavahemikus määruse (EL) 2017/1485 artikli 107 tähenduses, mis võib kaasa tuua sageduse languse sünkroonalal.

3. Põhivõrguettevõtja peab teavitama jaotusvõrguettevõtjaid lõike 1 kohaselt kehtestatud netotarbimismahust, mis nende jaotusvõrgust lahti ühendatakse. Iga jaotusvõrguettevõtja peab teatavaks tehtud netotarbimismahu põhjendamatu viivituseta lahti ühendama.

4. 30 päeva jooksul pärast vahejuhtumit peab põhivõrguettevõtja koostama aruande, milles selgitatakse üksikasjalikult meetme põhjusi, võtmist ja mõju, ning esitama selle asjaomasele reguleerivale asutusele direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt.

III PEATÜKK

TAASTAMISKAVA

1. JAGU

Üldsätted

Artikkel 23

Taastamiskava väljatöötamine

1. Iga põhivõrguettevõtja peab hiljemalt 18. detsembriks 2018 koostama taastamiskava, konsulteerides selleks asjaomaste jaotusvõrguettevõtjate, oluliste võrgukasutajate, riiklike reguleerivate asutuste või artikli 4 lõikes 3 osutatud asutuste, naaberpõhivõrguettevõtjate ja oma sünkroonala teiste põhivõrguettevõtjatega.

2. Taastamiskava väljatöötamisel peab põhivõrguettevõtja arvesse võtma vähemalt järgmisi asjaolusid:

a) elektrienergia tootmise ja koormuse dünaamika ja näitajad;

b) lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud esmatähtsate oluliste võrgukasutajate erivajadused;

▼B

c) tema võrgu ja sellest sõltuvate jaotusvõrguettevõtjate võrkude omadused.

3. Taastamiskava peab sisaldama vähemalt järgmisi sätteid:

a) artikli 25 kohased taastamiskava kasutuselevõtmise tingimused;

b) põhivõrguettevõtja antavad taastamiskava juhised;

c) meetmed, mille suhtes kehtib kindlaksmääratud osalistega reaalajas konsulteerimise või kooskõlastamise kohustus.

4. Täpsemalt peab taastamiskava sisaldama järgmisi osi:

a) loend meetmetest, mida põhivõrguettevõtja võtab oma paigaldistes;

b) loend jaotusvõrguettevõtjate võetavatest meetmetest ja nimekiri jaotusvõrguettevõtjatest, kes neid meetmeid oma paigaldistes võtma peavad;

c) nimekiri olulistest võrgukasutajatest, kes peavad võtma oma paigaldistes määrustes (EL) 2016/631, (EL) 2016/1388 ja (EL) 2016/1447 või riigi õigusaktides sätestatud kohustuslikest nõuetest tulenevaid meetmeid, ja loend meetmetest, mida need olulised võrgukasutajad võtma peavad;

d) nimekiri esmatähtsatest olulistest võrgukasutajatest ning nende lahtiühendamise ja taaspingestamise tingimused;

e) taastamiskava menetluste jaoks oluliste alajaamade nimekiri;

f) põhivõrguettevõtjate juhtimispiirkonnas olevate selliste isekäivitusvõimega, kiire taassünkroniseerimisvõimega (omatarvet toitva talitluse kaudu) ja saartalitlusvõimega energiaallikate arv, mida on vaja süsteemi taaspingestamiseks alt üles taaspingestamise strateegia abil;

g) iga loetletud meetme võtmistähtaeg.

5. Taastamiskava peab sisaldama vähemalt järgmisi III peatükis kirjeldatud tehnilisi ja korralduslikke meetmeid:

a) 2. jao kohane taaspingestamismenetlus;

b) 3. jao kohane sageduse juhtimise menetlus;

c) 4. jao kohane taassünkroniseerimismenetlus.

6. Taastamiskavas sisalduvad meetmed peavad vastama järgmistele põhimõtetele:

a) nende mõju süsteemi kasutajatele on võimalikult väike;

b) need on majanduslikult tõhusad;

▼B

c) võetakse ainult vajalikud meetmed;

d) need ei tohi põhjustada ühendatud ülekandesüsteemides hädaolukorda või süsteemi kustumist.

Artikkel 24

Taastamiskava rakendamine

1. Hiljemalt 18. detsembriks 2019 on iga põhivõrguettevõtja taastamiskavas ülekandesüsteemi jaoks ette nähtud meetmed rakendanud. Põhivõrguettevõtja säilitab kõnealuseid võetud meetmeid.

2. Hiljemalt 18. detsembriks 2018 teavitab iga põhivõrguettevõtja ülekandevõrguühendusega jaotusvõrguettevõtjaid meetmetest (sealhulgas nende rakendamistähtaegadest), mis tuleb rakendada:

a) artikli 23 lõike 4 kohaselt jaotusvõrguettevõtjate paigaldistes;

b) artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud ja tema jaotusvõrkudega ühendatud oluliste võrgukasutajate paigaldistes;

c) tema jaotusvõrkudega ühendatud taastamisteenuse osutajate paigaldistes;

d) tema jaotusvõrkudega ühendatud jaotusvõrguettevõtjate paigaldistes.

3. Hiljemalt 18. detsembriks 2018 teavitab iga põhivõrguettevõtja oma ülekandesüsteemiga otse ühendatud olulisi võrgukasutajaid, kes on määratud kindlaks vastavalt artikli 23 lõikele 4, ja taastamisteenuse osutajaid nende paigaldistes võetavatest meetmetest, sealhulgas meetmete võtmistähtaegadest artikli 23 lõike 4 punkti g alusel.

4. Kui see on ette nähtud liikmesriigi õigusaktidega, teavitab põhivõrguettevõtja jaotusvõrguga ühendatud artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud olulisi võrgukasutajaid, taastamisteenuse osutajaid ja jaotusvõrguettevõtjaid otse ning teavitab asjaomast jaotusvõrguettevõtjat sellisest teatisest.

5. Kui põhivõrguettevõtja teavitab jaotusvõrguettevõtjat kooskõlas lõikega 2, teavitab jaotusvõrguettevõtja omakorda tema jaotusvõrguga ühendatud olulisi võrgukasutajaid, taastamisteenuse osutajaid ja jaotusvõrguettevõtjaid viivitamata taastamiskavas kindlaks määratud meetmetest, mida nad peavad võtma oma paigaldistes, sealhulgas meetmete võtmistähtaegadest artikli 23 lõike 4 punkti g alusel.

6. Kõik teavitatud jaotusvõrguettevõtjad, olulised võrgukasutajad ja taastamisteenuse osutajad:

a) võtavad teavitatud meetmed hiljemalt 12 kuu jooksul alates teavitamiskuupäevast;

▼B

b) esitavad meetmete võtmise kohta kinnituse teavitanud võrguettevõtjale, kes teavitab põhivõrguettevõtjat (kui teavitaja ei olnud põhivõrguettevõtja ise);

c) jätavad oma paigaldistes võetud meetmed jõusse.

Artikkel 25

Taastamiskava käivitamine

1. Iga põhivõrguettevõtja käivitab taastamiskava toimingud artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtjate ja oluliste võrgukasutajatega ning taastamisteenuse osutajatega kooskõlastades järgmistel juhtudel:

a) süsteemi hädaolukorra korral kooskõlas määruse (EL) 2017/1485 artikli 18 lõikes 3 sätestatud kriteeriumidega, kui süsteemis on pärast süsteemikaitsekava meetmete võtmist tagatud stabiilsus;

b) kui süsteem on kustunud, kooskõlas määruse (EL) 2017/1485 artikli 18 lõikes 4 sätestatud kriteeriumidega.

2. Süsteemi taastamise ajal teeb iga põhivõrguettevõtja kindlaks järgmised elemendid ja jälgib neid:

a) tema juhtimispiirkonda hõlmava(te) sünkroonpiirkonna (-piirkondade) ulatus ja piirid;

b) põhivõrguettevõtjad, kellega ta jagab sünkroonpiirkonda (-piirkondi);

c) tema juhtimispiirkonnas olemasolevad aktiivvõimsuse reservid.

3. Iga artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtja ja oluline võrgukasutaja ning ka taastamisteenuse osutaja täidab taastamiskava menetlusi järgides põhjendamatute viivitusteta juhiseid, mille põhivõrguettevõtja on andnud kooskõlas artikli 23 lõike 3 punktiga b.

4. Iga põhivõrguettevõtja käivitab olulist piiriülest mõju avaldavad taastamiskava toimingud asjaomaste mõjutatud põhivõrguettevõtjatega kooskõlastades.

2. JAGU

Taaspingestamine

Artikkel 26

Taaspingestamine

1. Taastamiskavakohane taaspingestamismenetlus hõlmab meetmeid, mis võimaldavad põhivõrguettevõtjal kohaldada järgmist:

a) ülalt alla taaspingestamise strateegia;

b) alt üles taaspingestamise strateegia.

▼B

2. Alt üles taaspingestamise strateegia korral hõlmab taaspingestamismenetlus meetmeid vähemalt järgmiseks:

a) taaspingestamisest tulenevate pinge ja sageduse hälvete ohjamine;

b) saartalitluse jälgimine ja haldamine;

c) saartalitlusalade taassünkroniseerimine.

Artikkel 27

Taaspingestamistoimingu käivitamine

1. Taaspingestamistoimingu käivitamisel valmistab iga põhivõrguettevõtja ette kohaldatava strateegia, võttes arvesse järgmist:

a) juhtimispiirkonnas taaspingestamiseks piisava võimsusega energiaallikate olemasolu;

b) võimalike taaspingestamise strateegiate oodatav kestus ja riskid;

c) elektrisüsteemide tingimused;

d) vahetult ühendatud süsteemide tingimused, sealhulgas vähemalt võrkudevaheliste ühenduste seisund;

e) artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud esmatähtsad olulised võrgukasutajad;

f) ülalt alla ja alt üles taaspingestamise strateegia ühendamise võimalus.

2. Ülalt alla taaspingestamise strateegia kohaldamise korral juhib iga põhivõrguettevõtja koormuse ja tootmise ühendamist, et sagedus oleks võimalikult lähedal nimisagedusele, kusjuures suurim lubatud sagedushälve ei tohi olla suurem kui maksimaalne püsitalitluse sagedushälve. Iga põhivõrguettevõtja kohaldab sageduse juhtija kindlaksmääratud tingimusi koormuse ja tootmise ühendamiseks, kui on määratud sageduse juhtija kooskõlas artikliga 29.

3. Alt üles taaspingestamise strateegia kohaldamise korral juhib iga põhivõrguettevõtja koormuse ja tootmise ühendamist, et sagedus oleks võimalikult lähedal sihtsagedusele vastavalt artikli 28 lõike 3 punktile c.

4. Taaspingestamisel kehtestab põhivõrguettevõtja pärast jaotusvõrguettevõtjatega konsulteerimist jaotusvõrkudes taasühendamist vajava netotarbimise ja teavitab neid sellest. Jaotusvõrguettevõtjad taasühendavad netotarbimise teavitatud mahus, võttes arvesse ploki koormust ning koormuse ja tootmise automaatset taasühendamist oma võrgus.

5. Iga põhivõrguettevõtja teavitab naaberpõhivõrguettevõtjaid ülalt alla taaspingestamise strateegia toetamise suutlikkusest.

▼B

6. Ülalt alla taaspingestamise strateegia kasutuselevõtmiseks esitab põhivõrguettevõtja naaberpõhivõrguettevõtjatele taotluse taaspingestamise toetamiseks. Selline toetamine võib hõlmata aktiivvõimsuse abi kooskõlas artikli 21 lõigetega 3–5. Taotluse saanud põhivõrguettevõtjad pakuvad taaspingestamisel abi, välja arvatud juhul, kui see põhjustab nende süsteemides hädaolukorra või kustumise. Sellisel juhul kasutab taotluse esitanud põhivõrguettevõtja alt üles taaspingestamise strateegiat.

3. JAGU

Sageduse juhtimine

Artikkel 28

Sageduse juhtimine

1. Taastamiskavakohane sageduse juhtimine hõlmab meetmeid, mille eesmärk on taastada võrgus nimisagedus.

2. Põhivõrguettevõtjad võtavad sageduse juhtimise kasutusele järgmistel juhtudel:

a) taassünkroniseerimismenetluseks ettevalmistumisel, kui sünkroonala jaotatakse mitmeks sünkroonpiirkonnaks;

b) kui sünkroonalal esineb sagedushälve;

c) taaspingestamise korral.

3. Sageduse juhtimine hõlmab vähemalt järgmist:

a) loetelu meetmetest, mis tuleb võtta koormuse-sageduse regulaatori seadistamiseks enne sageduse juhtijate määramist;

b) sageduse juhtijate määramine;

c) sihtsageduse kehtestamine alt üles taaspingestamise strateegia korral;

d) sageduse juhtimine pärast sagedushälvet;

e) sageduse juhtimine pärast sünkroonala osadeks jagamist;

f) taasühendamist vajava koormuse ja tootmise mahu kindlaksmääramine, võttes arvesse sünkroonpiirkonnas olemasolevaid aktiivvõimsuse reserve, et vältida ulatuslikke sagedushälbeid.

Artikkel 29

Sageduse juhtija määramine

1. Kui süsteemi taastamisel jagatakse sünkroonala mitmeks sünkroonpiirkonnaks, määravad iga sünkroonpiirkonna põhivõrguettevõtjad kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 sageduse juhtija.

▼B

2. Kui süsteemi taastamisel ei jagata sünkroonala osadeks, kuid süsteemi sagedus ületab häireseisundi jaoks kindlaks määratud sageduspiire vastavalt määruse (EL) 2017/1485 artikli 18 lõikele 2, määravad sünkroonala põhivõrguettevõtjad kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 kindlaks sageduse juhtija.

3. Sageduse juhtijaks määratakse kõige suurema reaalajas mõõdetava K-teguriga põhivõrguettevõtja, välja arvatud juhul, kui sünkroonpiirkonna või sünkroonala põhivõrguettevõtjad otsustavad sageduse juhtijaks määrata mõne teise põhivõrguettevõtja. Sellisel juhul võtavad sünkroonpiirkonna või sünkroonala põhivõrguettevõtjad arvesse järgmisi kriteeriume:

a) olemasolevate aktiivvõimsuse reservide ja eelkõige sageduse taastamisreservide maht;

b) võrkudevahelistes ühendustes olemasolev võimsus;

c) sünkroonpiirkonna või sünkroonala põhivõrguettevõtjate sageduse mõõtmisandmete kättesaadavus;

d) sünkroonpiirkonna või sünkroonala kriitilise tähtsusega võrguelementide mõõtmisandmete kättesaadavus.

4. Olenemata lõikes 3 sätestatust võivad sünkroonala põhivõrguettevõtjad nimetada varem kindlaks määratud sageduse juhtija, kui see asjaomase sünkroonala suurust ja reaalajas olukorda arvesse võttes sobib.

5. Lõigete 1 ja 2 alusel sageduse juhtijaks määratud põhivõrguettevõtja teavitab enda sageduse juhtijaks määramisest viivitamata teisi sünkroonala põhivõrguettevõtjaid.

6. Määratud sageduse juhtija jääb sageduse juhtijaks, kuni:

a) sünkroonpiirkonna jaoks määratakse uus sageduse juhtija;

b) tema sünkroonpiirkond sünkroniseeritakse mõne muu sünkroonpiirkonnaga ja seetõttu määratakse uus sageduse juhtija;

c) sünkroonala on täielikult taassünkroniseeritud, süsteemi sagedus on standardsagedusvahemikus ning kõigil sünkroonala põhivõrguettevõtjatel toimub koormuse-sageduse juhtimine taas tavatalitluses kooskõlas määruse (EL) 2017/1485 artikli 18 lõikega 1.

Artikkel 30

Sageduse juhtimine pärast sagedushälbe tekkimist

1. Kui süsteemi taastamise ajal on kooskõlas artikli 29 lõikega 3 määratud sageduse juhtija, peatavad sünkroonala põhivõrguettevõtjad (v.a sageduse juhtija) esimese meetmena sageduse taastamisreservide ja asendusreservide käsitsi käivitamise.

▼B

2. Sageduse juhtija määrab pärast teiste sünkroonala põhivõrguettevõtjatega konsulteerimist kindlaks talitluskorra, mida kõik sünkroonala põhivõrguettevõtjad järgivad koormuse-sageduse juhtimisel.

3. Sageduse juhtija juhib sageduse taastamisreservide ja asendusreservide käsitsi käivitamist sünkroonalal, et juhtida sünkroonala sagedust vastavalt nimisagedusele ja võttes arvesse määruse (EL) 2017/1485 artikli 25 alusel kindlaks määratud võrgu talitluskindluse piiranguid. Taotluse korral toetavad kõik sünkroonala põhivõrguettevõtjad selles sageduse juhtijat.

Artikkel 31

Sageduse juhtimine pärast sünkroonala osadeks jagamist

1. Kui süsteemi taastamise ajal on kooskõlas artikli 29 lõikega 3 määratud sageduse juhtija, peatavad iga sünkroonpiirkonna põhivõrguettevõtjad (v.a sageduse juhtija) esimese meetmena sageduse taastamisreservide ja asendusreservide käsitsikäivitamise.

2. Sageduse juhtija määrab pärast teiste sünkroonpiirkonna põhivõrguettevõtjatega konsulteerimist kindlaks talitluskorra, mida kõik sünkroonpiirkonna põhivõrguettevõtjad järgivad koormuse-sageduse juhtimisel.

3. Sageduse juhtija juhib sageduse taastamisreservide ja asendusreservide käsitsi käivitamist sünkroonpiirkonnas, et juhtida sünkroonpiirkonna sagedust vastavalt taassünkroniseerimise juhtija (kui see on määratud) artikli 34 lõike 1 punkti a kohaselt kehtestatud sihtsagedusele ja võttes arvesse määruse (EL) 2017/1485 artikli 25 alusel kehtestatud võrgu talitluskindluse piiranguid. Kui sünkroonpiirkonna jaoks ei ole määratud taassünkroniseerimise juhtijat, püüab sageduse juhtija juhtida sagedust vastavalt nimisagedusele. Taotluse korral toetavad kõik sünkroonpiirkonna põhivõrguettevõtjad selles sageduse juhtijat.

4. JAGU

Taassünkroniseerimine

Artikkel 32

Taassünkroniseerimine

Taastamiskavakohane taassünkroniseerimistoiming hõlmab vähemalt järgmist:

a) taassünkroniseerimise juhtija määramine;

b) meetmed, mis võimaldavad põhivõrguettevõtjal kohaldada taassünkroniseerimisstrateegiat;

c) ühendusliinide faasinurga, sageduse ja pinge erinevuste ülempiirid.

▼B

Artikkel 33

Taassünkroniseerimise juhtija määramine

1. Kui süsteemi taastamise ajal on kahte sünkroonpiirkonda võimalik taassünkroniseerida ilma ülekandesüsteemide talitluskindlust kahjustamata, määravad nende sünkroonpiirkondade sageduse juhtijad lõike 2 kohaselt taassünkroniseerimise juhtija, konsulteerides vähemalt nende põhivõrguettevõtjatega, kes on määratud taassünkroniseerimise juhtija kandidaatideks. Iga sageduse juhtija teavitab taassünkroniseerimise juhtija nimetamisest viivitamata oma sünkroonpiirkonna põhivõrguettevõtjaid.

2. Iga taassünkroniseeritavate sünkroonpiirkondade paari puhul on taassünkroniseerimise juhtija põhivõrguettevõtja, kellel on:

a) taassünkroniseeritavate sünkroonpiirkondade piiril talitluses vähemalt üks paralleeltalitlusse lülitamise seadmega varustatud alajaam;

b) juurdepääs mõlema sünkroonpiirkonna sageduse mõõtmistele;

c) juurdepääs selliste alajaamade pinge mõõtmistele, mille vahel võivad asuda taassünkroniseerimisseadmed;

d) suutlikkus juhtida pinget võimalikes taassünkroniseerimisseadmetes.

3. Kui lõikes 2 esitatud kriteeriumidele vastab enam kui üks põhivõrguettevõtja, määratakse taassünkroniseerimise juhtijaks see põhivõrguettevõtja, kellel on kahe sünkroonpiirkonna kohta kõige rohkem võimalikke taassünkroniseerimisseadmeid, välja arvatud juhul, kui kahe sünkroonpiirkonna sageduse juhtijad otsustavad taassünkroniseerimise juhtijaks määrata mõne teise põhivõrguettevõtja.

4. Määratud taassünkroniseerimise juhtija jääb taassünkroniseerimise juhtijaks, kuni:

a) kahe sünkroonpiirkonna jaoks määratakse uus taassünkroniseerimise juhtija;

b) kaks sünkroonpiirkonda on taassünkroniseeritud ja kõik artikli 34 kohased etapid on läbitud.

Artikkel 34

Taassünkroniseerimisstrateegia

1. Enne taassünkroniseerimist võtab taassünkroniseerimise juhtija järgmised meetmed:

a) kehtestab vastavalt artiklis 32 osutatud ülempiiridele järgmise:

i) taassünkroniseerimise sageduse sihtväärtus;

ii) kahe sünkroonpiirkonna maksimaalne sageduserinevus;

▼B

iii) maksimaalne võrguga vahetatav aktiiv- ja reaktiivvõimsus;

iv) koormuse-sageduse juhtimisel kasutatav talitlusrežiim;

b) valib taassünkroniseerimisseadme, võttes arvesse sünkroonpiirkondade talitluskindluse piiranguid;

c) kehtestab ja valmistab ette kahe sünkroonpiirkonna taassünkroniseerimisseadmes taassünkroniseerimiseks vajalikud meetmed;

d) kehtestab ja valmistab ette järelmeetmed, et luua sünkroonpiirkondade vahel lisaühendusi;

e) hindab sünkroonpiirkondade taassünkroniseerimisvalmidust, võttes arvesse punktis a osutatud tingimusi.

2. Lõikes 1 loetletud ülesannete täitmisel konsulteerib taassünkroniseerimise juhtija asjaomaste sünkroonpiirkondade sageduse juhtijatega, kusjuures punktides b–e osutatud ülesannete korral konsulteerib ta ka taassünkroniseerimiseks kasutatavaid alajaamu käitavate põhivõrguettevõtjatega.

3. Iga sageduse juhtija teavitab kavandatavast taassünkroniseerimisest põhjendamatult viivitamata oma sünkroonpiirkonna põhivõrguettevõtjaid.

4. Kui kõik lõike 1 punkti a kohased tegurid on kindlaks määratud, käivitab taassünkroniseerimise juhtija taassünkroniseerimise, võttes kooskõlas lõike 1 punktidega c ja d kehtestatud meetmed.

IV PEATÜKK

TURUSUHTED

Artikkel 35

Turupõhise tegevuse peatamine

1. Järgmistel juhtudel võib põhivõrguettevõtja ajutiselt peatada ühe või mitu lõikes 2 osutatud turupõhist tegevust:

a) põhivõrguettevõtja ülekandesüsteem on kustunud;

b) põhivõrguettevõtja on kasutanud kõiki turul kättesaadavaid võimalusi ja turupõhise tegevuse jätkamine hädaolukorras kahjustaks üht või mitut määruse (EL) 2017/1485 artikli 18 lõikes 3 osutatud tingimust;

c) turupõhise tegevuse jätkamine vähendaks oluliselt võrgu tava- või häireseisundi taastamise tõhusust;

▼B

d) põhivõrguettevõtjatele turupõhise tegevuse võimaldamiseks vajalikud vahendid ega sidevahendid ei ole kättesaadavad.

2. Kooskõlas lõikega 1 võidakse peatada järgmine turupõhine tegevus:

a) piirkonnaülese võimsuse tagamine võimsuse jaotamiseks vastavate pakkumispiirkondade piiridel iga turuajaühiku kohta, kui ülekandesüsteemis ei suudeta eeldatavalt taastada tava- või häireseisundit;

b) tasakaalustamisteenuse osutaja poolne tasakaalustamisvõimsuse ja tasakaalustamisenergia pakkumine;

c) tasakaaluhalduripoolne tasakaalustatud saldo tagamine järgmise päeva turu ajavahemiku lõpus, kui see on tasakaalustamisega seotud tingimuste kohaselt nõutav;

d) tasakaaluhalduri saldos muudatuste tegemine;

e) määruse (EL) 2017/1485 artikli 111 lõigetes 1 ja 2 osutatud kavade esitamine;

f) muud asjaomased turupõhised toimingud, mille peatamist peetakse vajalikuks süsteemi talitluse säilitamiseks ja/või taastamiseks.

3. Turupõhise tegevuse peatamise korral kooskõlas lõikega 1 töötavad olulised võrgukasutajad põhivõrguettevõtja taotlusel põhivõrguettevõtja kehtestatud aktiivvõimsuse seadeväärtusel, kui see on tehniliselt võimalik.

4. Turupõhise tegevuse peatamisel kooskõlas lõikega 1 võib põhivõrguettevõtja täielikult või osaliselt peatada sellisest peatamisest mõjutatud toimingute käitamise.

5. Turutegevuse peatamisel kooskõlas lõikega 1 kooskõlastab põhivõrguettevõtja tegevust vähemalt järgmiste osalistega:

a) põhivõrguettevõtjad võimsusarvutusaladelt, kuhu asjaomane põhivõrguettevõtja kuulub;

b) põhivõrguettevõtjad, kellega põhivõrguettevõtjal on sõlmitud kokkulepped tasakaalustamise kooskõlastamiseks;

c) määratud elektriturukorraldajad ja muud isikud, kes on tema juhtimispiirkonnas määratud või delegeeritud täitma turuülesandeid kooskõlas määrusega (EL) 2015/1222;

d) põhivõrguettevõtjad koormuse-sageduse juhtimisplokist, kuhu asjaomane põhivõrguettevõtja kuulub;

e) koordineeritud võimsusarvestaja võimsusarvutusaladelt, kuhu asjaomane põhivõrguettevõtja kuulub.

▼B

6. Turupõhise tegevuse peatamise korral algatab iga põhivõrguettevõtja artiklis 38 kirjeldatud teavitamismenetluse.

Artikkel 36

Turupõhise tegevuse peatamise ja taastamise eeskiri

1. Hiljemalt 18. detsembriks 2018 töötab iga põhivõrguettevõtja välja ettepaneku turupõhise tegevuse peatamise ja taastamise eeskirja vastuvõtmiseks.

2. Põhivõrguettevõtja avaldab eeskirja oma veebisaidil pärast asjaomaselt reguleerivalt asutuselt heakskiidu saamist direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt.

3. Turupõhise tegevuse peatamise ja taastamise eeskiri peab võimalikult suures ulatuses vastama järgmistele eeskirjadele:

a) eeskirjad piirkonnaülese võimsuse tagamise kohta asjaomastel võimsusarvutusaladel;

b) eeskirjad tasakaalustamisvõimsuse ja tasakaalustamisenergia pakkumise kohta, mida tasakaaluhaldurid teevad teiste põhivõrguettevõtjatega tasakaalustamise kooskõlastamiseks sõlmitud kokkulepete alusel;

c) eeskirjad tasakaaluhalduripoolse tasakaalustatud saldo tagamise kohta järgmise päeva turu ajavahemiku lõpus, kui see on tasakaalustamisega seotud tingimuste kohaselt nõutav;

d) eeskirjad tasakaaluhalduri saldos muudatuste tegemise kohta;

e) eeskirjad määruse (EL) 2017/1485 artikli 111 lõigetes 1 ja 2 osutatud graafikute esitamise kohta.

4. Turupõhise tegevuse peatamise ja taastamise eeskirjade väljatöötamisel töötab iga põhivõrguettevõtja artikli 35 lõikes 1 nimetatud olukordade kohta välja objektiivsed näitajad, võttes arvesse järgmisi tegureid:

a) koormuse lahtiühendamise määr põhivõrguettevõtja koormuse-sageduse juhtimispiirkonnas seoses järgmisega:

   i) suure osa tasakaaluhaldurite suutmatus tagada tasakaalu;

   ii) põhivõrguettevõtja vajadus kalduda kõrvale tavapärasest tasakaalustamisest, et teha tõhus taaspingestamine;

b) tootmise lahtiühendamise määr põhivõrguettevõtja koormuse-sageduse juhtimispiirkonnas seoses suure osa tasakaaluhaldurite suutmatusega tasakaalu tagada;

▼B

c) järgmiste põhjustega seotud mittekasutatavate ülekandesüsteemielementide arv ja geograafiline jaotus:

i) koormuse-sageduse juhtimispiirkonna olulise osa mittesünkroonsus, mis takistab tavapärast tasakaalustamistoimingut;

ii) piirkonnaülese võimsuse nulliks muutumine pakkumispiirkonna piiri(de)l;

d) järgmiste mõjutatud isikute suutmatus tegeleda nende kontrolli alt väljas olevatel põhjustel oma turupõhise tegevusega;

i) tasakaaluhaldurid;

ii) tasakaalustamisteenuse osutajad;

iii) määratud elektriturukorraldajad ja muud isikud, kes on määratud või delegeeritud täitma turuülesandeid kooskõlas määrusega (EL) 2015/1222;

iv) ülekandevõrguühendusega jaotusvõrguettevõtjad;

e) järgmise jaoks vajalike nõuetekohaselt toimivate vahendite ja sidevahendite puudumine:

i) ühtne järgmise päeva turu mehhanism või ühtne päevasisese turu mehhanism või mis tahes muu konkreetne võimsuse jaotamise mehhanism;

ii) sageduse taastamise toiming;

iii) reservide asendamise toiming;

iv) tasakaaluhalduripoolne tasakaalustatud saldo tagamine järgmise päeva turul ja saldos muudatuse tegemise tagamine;

v) määruse (EL) 2017/1485 artikli 111 lõigetes 1 ja 2 osutatud graafikute esitamine.

5. Turupõhise tegevuse peatamise ja taastamise eeskirjas kehtestatakse iga lõike 4 kohaselt kindlaks määratud näitaja jaoks viivitus, mida enne turupõhise tegevuse peatamist järgitakse.

6. Asjaomane põhivõrguettevõtja hindab lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud näitajaid reaalajas vastavalt kättesaadavale teabele.

7. Hiljemalt 18. detsembriks 2020 esitab Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik koostööametile aruande, milles hindab põhivõrguettevõtjate koostatud turupõhise tegevuse peatamise ja taastamise eeskirja ühtlustatust ning osutab vajaduse korral ühtlustamist vajavatele valdkondadele.

▼C1

8. Hiljemalt 18. juuniks 2020 esitab iga põhivõrguettevõtja Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule lõike 7 kohase aruande koostamiseks ja esitamiseks vajalikud andmed.

▼B

Artikkel 37

Turupõhise tegevuse taastamine

1. Järgmistel juhtudel algatab asjaomane põhivõrguettevõtja oma juhtimispiirkonnas tegutsevate määratud elektriturukorraldajate ja naaberpõhivõrguettevõtjatega kooskõlastades artikli 35 lõike 1 alusel peatatud turupõhise tegevuse taastamise menetluse:

a) peatamise ajendanud asjaolud ei kehti enam ning ei esine ükski muu artikli 35 lõikes 1 osutatud olukord;

b) artikli 38 lõikes 2 osutatud isikuid on kooskõlas artikliga 38 nõuetekohaselt ette teavitatud.

2. Asjaomane põhivõrguettevõtja algatab naaberpõhivõrguettevõtjatega kooskõlastades turupõhise tegevuse peatamisest mõjutatud põhivõrguettevõtja toimingute taastamise, kui lõikes 1 esitatud tingimused on täidetud või enne seda, kui see on vajalik turupõhise tegevuse taastamiseks.

3. Asjaomane (asjaomased) määratud elektriturukorraldaja(d) algatab (algatavad) põhivõrguettevõtjate ja artikli 35 lõikes 5 osutatud isikutega kooskõlastades vastavate järgmise päeva turu ühtse mehhanismi ja/või päevasisese turu ühtse mehhanismi toimingute taastamise kohe, kui põhivõrguettevõtja(d) on teada andnud, et põhivõrguettevõtjate toimingud on taastatud.

4. Kui piirkonnaülese võimsuse tagamine on peatatud ja seejärel taastatud, ajakohastab iga asjaomane põhivõrguettevõtja võimsuse jaotamiseks ette nähtud piirkonnaülest võimsust, kasutades alljärgnevatest võimalustest seda, mille korral on tasuvus ja tõhusus turuajaühiku kohta kõige suurem:

a) kasutades uusimat koordineeritud võimsuse arvestaja arvutatud piirkonnaülese võimsuse väärtust;

b) algatades võimsuse piirkondliku arvutamise toimingu kooskõlas määruse (EL) 2015/1222 artiklitega 29 ja 30;

c) määrates võimsusarvutusala põhivõrguettevõtjatega kooskõlastades kindlaks võrgu tegelikel füüsikalistel tingimustel põhinevad piirkonnaülesed võimsused.

5. Kui osas sellest ühendatud kogupiirkonnast, kus turupõhine tegevus peatati, taastub tava- või häireseisund, on selle piirkonna määratud elektriturukorraldaja(te)l õigus ellu viia turgude liitmine teatavas osas ühendatud kogupiirkonnast, konsulteerides põhivõrguettevõtjate ja artikli 35 lõikes 5 nimetatud isikutega ning tingimusel, et põhivõrguettevõtja on taastanud võimsuse arvutamise.

▼B

6. Hiljemalt 30 päeva jooksul turupõhise tegevuse taastamisest koostab (koostavad) turupõhise tegevuse peatanud ja taastanud põhivõrguettevõtja(d) vähemalt ingliskeelse aruande, selgitades üksikasjalikult turupõhise tegevuse peatamise põhjuseid, kulgu ja mõju ning tõendades turupõhise tegevuse peatamise ja taastamise eeskirjadele vastavust, ja esitab (esitavad) selle asjaomasele reguleerivale asutusele direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt, tehes selle ühtlasi kättesaadavaks artikli 38 lõikes 2 nimetatud isikutele.

7. Liikmesriikide reguleerivad asutused või koostööamet võivad asjaomas(t)ele põhivõrguettevõtja(te)le anda soovituse edendada häid tavasid ja hoida edaspidi ära sarnaseid vahejuhtumeid.

Artikkel 38

Teavitamine

1. Artikli 36 alusel välja töötatud eeskirjades turupõhise tegevuse peatamise ja taastamise kohta käsitletakse ka teavitamist, mis hõlmab turupõhise tegevuse peatamisel ja taastamisel eri rolle täitvatelt pooltelt nõutavaid ülesandeid ja meetmeid.

2. Teavitamise menetlusega nähakse ette tingimus, et teave saadetakse samaaegselt järgmistele isikutele:

a) artikli 35 lõikes 5 osutatud osalised;

b) tasakaaluhaldurid;

c) tasakaalustamisteenuse osutajad;

d) ülekandevõrguühendusega jaotusvõrguettevõtjad;

e) asjaomase liikmesriigi asjaomane reguleeriv asutus direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt.

3. Teavitamise menetlus hõlmab vähemalt järgmisi etappe:

a) põhivõrguettevõtja teatab turupõhise tegevuse peatamisest kooskõlas artikliga 35;

b) põhivõrguettevõtja teatab parima prognoosi selle kohta, millal (kellaaeg ja kuupäev) on oodata ülekandesüsteemi taastamist;

c) määratud elektriturukorraldajad ja muud isikud, kes on määratud täitma turuülesandeid kooskõlas määrusega (EL) 2015/1222 ja määrusega (EL) 2016/1719, teatavad vajaduse korral oma tegevuse peatamisest;

d) põhivõrguettevõtjad esitavad ajakohast teavet ülekandesüsteemi taastamise kulgemise kohta;

e) lõike 2 punktides a–d nimetatud isikud teatavad, et nende turumehhanismid ja sidesüsteemid toimivad;

▼B

f) põhivõrguettevõtja teatab (põhivõrguettevõtjad teavitavad), et ülekandesüsteemis on taastatud tava- või häireseisund;

g) määratud elektriturukorraldajad ja muud isikud, kes on määratud või delegeeritud täitma turuülesandeid kooskõlas määrusega (EL) 2015/1222, teatavad parima prognoosi selle kohta, millal (kellaaeg ja kuupäev) on oodata turupõhise tegevuse taastamist;

h) määratud elektriturukorraldajad ja muud isikud, kes on määratud või delegeeritud täitma turuülesandeid kooskõlas määrusega (EL) 2015/1222, kinnitavad turupõhise tegevuse taastamist.

4. Kõik põhivõrguettevõtja(te), määratud elektriturukorraldaja(te) ja muude lõikes 3 nimetatud turuülesandeid täitma määratud või delegeeritud ettevõtjate teated ja ajakohastatud andmed avaldatakse nende veebisaitidel. Kui teateid või ajakohastatud andmeid ei ole võimalik avaldada veebisaidil, teavitab teavitamiskohustusega isik e-posti teel või muul võimalikul viisil vähemalt neid osalisi, kes on peatatud turupõhise tegevusega vahetult seotud.

5. Lõike 3 punkti e kohane teade saadetakse e-posti teel või muul võimalikul viisil asjaomasele põhivõrguettevõtjale.

Artikkel 39

Eeskirjad tasakaaluarvelduse kohta turupõhise tegevuse peatamisel

1. Hiljemalt 18. detsembriks 2018 töötab iga põhivõrguettevõtja välja ettepaneku tasakaaluarvelduse ning tasakaalustamisvõimsuse ja tasakaalustamisenergia arvelduse eeskirjade kohta, mida kohaldatakse selliste tasakaaluarveldusperioodide suhtes, mille jooksul turupõhine tegevus oli peatatud. Põhivõrguettevõtja võib ette näha samad eeskirjad, mida kohaldatakse tavapärase tegevuse suhtes.

Põhivõrguettevõtja avaldab need eeskirjad oma veebisaidil pärast asjaomaselt reguleerivalt asutuselt heakskiidu saamist direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt.

Põhivõrguettevõtja võib põhivõrguettevõtjatele käesoleva artikliga määratud ülesanded delegeerida ühele või mitmele kolmandale isikule, tingimusel, et kolmas isik suudab asjaomast ülesannet täita vähemalt sama tõhusalt kui põhivõrguettevõtja(d). Liikmesriik või reguleeriv asutus, kui see on asjakohane, võib käesolevas artiklis viidatud ülesanded määrata ühele või mitmele kolmandale isikule, tingimusel, et kolmas isik suudab asjaomast ülesannet täita vähemalt sama tõhusalt kui põhivõrguettevõtja(d).

2. Lõikes 1 viidatud eeskirjades käsitletakse põhivõrguettevõtja ja vajaduse korral kolmandate isikute arveldust tasakaaluhalduritega ja tasakaalustamisteenuse osutajatega.

▼B

3. Kooskõlas lõikega 1 väljatöötatavate eeskirjadega:

a) tagatakse iga põhivõrguettevõtja ja lõikes 1 osutatud kolmanda isiku rahaline neutraalsus;

b) välditakse tasakaaluhalduritele, tasakaalustamisteenuse osutajatele ja põhivõrguettevõtjatele antavate stiimulite moonutamist või negatiivseid stiimuleid;

c) innustatakse tasakaaluhaldureid püüdma tagada tasakaalu või aitama taastada süsteemi tasakaalu;

d) välditakse olukorda, kus tasakaaluhalduritele ja tasakaalustamisteenuse osutajatele määratakse rahalisi karistusi põhivõrguettevõtja nõutud meetmete võtmise tõttu;

e) vähendatakse põhivõrguettevõtjate soovi peatada turupõhist tegevust, välja arvatud ainult rangelt vajalikel juhtudel, ning innustatakse neid võimalikult kiiresti taastama turupõhist tegevust;

f) innustatakse tasakaalustamisteenuse osutajaid pakkuma teenuseid võrke ühendavale põhivõrguettevõtjale, kes aitab taastada süsteemi tavatalitlust.

V PEATÜKK

TEABEVAHETUS JA SIDE, VAHENDID JA SEADMED

Artikkel 40

Teabevahetus

1. Lisaks määruse (EL) 2017/1485 artiklites 40–53 sätestatule võib iga põhivõrguettevõtja süsteemi hädaolukorra, kustumise või taastamise korral koguda järgmist teavet:

a) teave kooskõlas artikli 23 lõikega 4 kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtjatelt vähemalt järgmise kohta:

   i) saartalitluses võrguosa;

   ii) saartalitluses võrguosade sünkroniseerimise suutlikkus;

   iii) saartalitluse käivitamise suutlikkus;

b) teave kooskõlas artikli 23 lõikega 4 kindlaks määratud olulistelt võrgukasutajatelt ja taastamisteenuse osutajatelt vähemalt järgmiste tingimuste kohta:

   i) paigaldiste jooksev seisund;

   ii) talitluspiirangud;

▼B

iii) käivitamise koguaeg ja tootmise suurendamise aeg;

iv) ajakriitilised protsessid.

2. Süsteemi hädaolukorra, kustumise või taastamise ajal esitab iga põhivõrguettevõtja süsteemikaitsekava ja taastamiskava menetluste jaoks õigeaegselt järgmise teabe, kui see on talle kättesaadav:

a) teave naaberpõhivõrguettevõtjatele vähemalt järgmise kohta:

i) selle sünkroonpiirkonna või nende sünkroonpiirkondade ulatus ja piirid, mille alla kuulub tema juhtimispiirkond;

ii) sünkroonpiirkonna käidu piirangud;

iii) ühenduste kaudu ülekantava aktiiv- ja reaktiivvõimsuse ja ajalise kestuse piirang;

iv) mis tahes muud tehnilised või korralduslikud piirangud;

b) teave oma sünkroonpiirkonna sageduse juhtijale vähemalt järgmise kohta:

i) saartalitluse säilitamise piirangud;

ii) olemasolev lisakoormus ja -tootmine;

iii) talitlusreservide valmidus;

c) teave kooskõlas artikli 11 lõikega 4 ja artikli 23 lõikega 4 kindlaks määratud ülekandevõrguühendusega jaotusvõrguettevõtjatelt vähemalt järgmise kohta:

i) ülekandesüsteemi olek;

ii) aktiiv- ja reaktiivvõimsuse piirid, ploki koormuse piirid, astme- ja võimsuslüliti asendid ühenduspunktides;

iii) teave jaotusvõrguettevõtja võrguga ühendatud tootmisüksuste praeguse ja kavandatava seisundi kohta, kui see teave ei ole jaotusvõrguettevõtjatele vahetult kättesaadav;

iv) kogu teave, mis on vajalik täiendavaks kooskõlastamiseks jaotusvõrguühendusega osalistega;

d) teave kaitseteenuse osutajatele vähemalt järgmise kohta:

i) ülekandesüsteemi seisund;

ii) kavandatavad meetmed, mille jaoks on nõutav kaitseteenuse osutajate osalus;

▼B

e) teave artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtjatele ja olulistele võrgukasutajatele ning taastamisteenuse osutajatele vähemalt järgmise kohta:

i) ülekandesüsteemi seisund;

ii) ühenduste taaspingestamise võimalikkus ja plaanid;

iii) kavandatavad meetmed, mille jaoks on nõutav nende osalus.

3. Süsteemi hädaolukorra, kustumise või taastamise korral vahetavad põhivõrguettevõtjad omavahel teavet vähemalt järgmise kohta:

a) asjaolud, mis põhjustasid ülekandesüsteemi asjaomase jooksva seisundi, kui need on teada;

b) võimalikud probleemid, mille tõttu on vaja abi seoses aktiivvõimsusega.

4. Süsteemi hädaolukorra, kustumise või taastamise korral esitab põhivõrguettevõtja õigeaegselt teavet ülekandesüsteemi seisundi kohta ning olemasolu korral ülekandesüsteemi olukorda selgitavat lisateavet:

a) määratud elektriturukorraldaja(te)le, kes teeb (teevad) kõnealuse teabe kooskõlas artikliga 38 kättesaadavaks oma turuosalistele;

b) oma asjakohasele reguleerivale asutusele direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt või, kui see on sõnaselgelt sätestatud liikmesriigi õiguses, artikli 4 lõikes 3 osutatud asutusele;

c) vajaduse korral mis tahes muule asjaomasele poolele.

5. Põhivõrguettevõtjad teavitavad kõiki mõjutatud isikuid artikli 43 lõigete 2 ja 3 alusel välja töötatud katseplaanist.

Artikkel 41

Sidesüsteemid

1. Kõikidel artikli 23 lõike 4 punktide b ja c kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtjatel ja olulistel võrgukasutajatel ning taastamisteenuse osutajatel ja põhivõrguettevõtjatel peab olema kõnesidesüsteem, milles on tagatud seadmete piisav liiasus ja piisaval arvul varutoiteallikaid, et vahetada taastamiskavaga seotud teavet vähemalt 24 tundi, kui väline energiavarustus puudub täielikult või kõnesidesüsteemi mis tahes eraldiseisval seadmel on tuvastatud rike. Liikmesriigid võivad nõuda varutoiteallika miinimumvõimsust, mis võimaldab teavet vahetada kauem kui 24 tundi.

2. Iga põhivõrguettevõtja kehtestab artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud jaotusvõrguettevõtjate ja oluliste võrgukasutajatega ning taastamisteenuse osutajatega kooskõlastades tehnilised nõuded nende kõnesidesüsteemide ja ka põhivõrguettevõtja enda kõnesidesüsteemi jaoks, et tagada kõnealuste süsteemide koostalitlusvõime ja see, et asjaomane pool suudaks viivitamata tuvastada põhivõrguettevõtja kõne ja sellele vastata.

▼B

3. Iga põhivõrguettevõtja kehtestab naaberpõhivõrguettevõtjatega ja oma sünkroonala teiste põhivõrguettevõtjatega kooskõlastades tehnilised nõuded nende kõnesidesüsteemide ja ka põhivõrguettevõtja enda kõnesidesüsteemi jaoks, et tagada kõnealuste süsteemide koostalitlusvõime ja see, et asjaomane pool suudaks viivitamata tuvastada põhivõrguettevõtja kõne ja sellele vastata.

4. Olenemata lõikes 1 sätestatust võib B-tüüpi tootmisüksustest artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud olulistel võrgukasutajatel ja A- või B-tüüpi tootmisüksustest taastamisteenuse osutajatel olla kõnesidesüsteemi asemel ainult andmesidesüsteem, kui selles on põhivõrguettevõtjaga kokku lepitud. Kõnealune andmesidesüsteem peab vastama lõigetes 1 ja 2 esitatud nõuetele.

5. Liikmesriigid võivad nõuda, et lisaks kõnesidesüsteemile peab taastamiskava toetuseks kasutama täiendavat sidesüsteemi; sellisel juhul peab täiendav sidesüsteem vastama lõikes 1 sätestatud nõuetele.

Artikkel 42

Vahendid ja seadmed

1. Põhitoite katkestuse korral teeb iga põhivõrguettevõtja vähemalt 24 tunniks kättesaadavaks määruse (EL) 2017/1485 artikli 24 kohased kriitilise tähtsusega vahendid ja seadmed.

2. Iga artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtja ja oluline võrgukasutaja ning ka taastamisteenuse osutaja teeb põhitoite katkestuse korral vähemalt 24 tunniks kättesaadavaks määruse (EL) 2017/1485 artikli 24 kohased olulised põhivõrguettevõtja kindlaksmääratud vahendid ja seadmed, mida kasutatakse taastamiskavas.

3. Igal põhivõrguettevõtjal on vähemalt üks geograafiliselt eraldi asukohas asetsev varujuhtimisruum. Varujuhtimisruumis on olemas vähemalt määruse (EL) 2017/1485 artikli 24 kohased kriitilise tähtsusega vahendid ja seadmed. Iga põhivõrguettevõtja tagab põhitoitekatkestuse korral varujuhtimisruumi jaoks varutoiteallika vähemalt 24 tunniks.

4. Iga põhivõrguettevõtja töötab välja menetluse tegevuse võimalikult kiireks üleviimiseks (igal juhul maksimaalselt kolme tunni jooksul) põhijuhtimiskeskusest varujuhtimisruumi. Kõnealuses menetluses peab olema tagatud süsteemi talitlus üleviimise ajal.

5. Artikli 23 lõike 4 alusel taastamiskava menetluste seisukohalt oluliseks tunnistatud alajaamad peavad põhitoitekatkestuse korral olema võimelised töötama vähemalt 24 tundi. Iirimaad ja Lätit hõlmaval sünkroonalal asuvate alajaamade korral võib põhitoitekatkestuse tingimustes käitamise kestus olla lühem kui 24 tundi ja selle kiidab heaks liikmesriigi reguleeriv asutus või muu pädev ametiasutus põhivõrguettevõtja ettepaneku alusel.

▼B

VI PEATÜKK

NÕUETELE VASTAVUS JA LÄBIVAATAMINE

1. JAGU

Põhivõrguettevõtjate, jaotusvõrguettevõtjate ja oluliste võrgukasutajate suutlikkuse vastavuskatsed

Artikkel 43

Üldsätted

1. Iga põhivõrguettevõtja hindab teatavate ajavahemike tagant süsteemikaitsekavaga ja taastamiskavaga hõlmatud seadmete nõuetekohast toimimist ja suutlikkust. Sel otstarbel kinnitab iga põhivõrguettevõtja teatavate ajavahemike tagant selliste seadmete ja suutlikkuse vastavust kooskõlas lõikega 2 ning määruse (EL) 2016/631 artikli 41 lõikega 2, määruse (EL) 2016/1388 artikli 35 lõikega 2 ja määruse (EL) 2016/1447 artikli 69 lõigetega 1 ja 2.

2. Hiljemalt 18. detsember 2019 töötab iga põhivõrguettevõtja artikli 11 lõike 4 ja artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtjate ja oluliste võrgukasutajatega ning kaitseteenuse osutajate ja taastamisteenuse osutajatega kooskõlastades välja katseplaani. Katseplaanis määratakse kindlaks süsteemikaitsekava ja taastamiskava seisukohalt olulised seadmed ja suutlikkus, mille puhul on nõutavad katsed.

3. Katseplaan sisaldab viidet katsete perioodilisusele ja katsetingimusi, mis põhinevad artiklites 44–47 kirjeldatud miinimumnõuetel. Katseplaan põhineb määruses (EL) 2016/631, määruses (EL) 2016/1388 ja määruses (EL) 2016/1447 sätestatud metoodikal vastavalt katsetatavale suutlikkusele. Määruse (EL) 2016/631, määruse (EL) 2016/1388 ja määruse (EL) 2016/1447 kohaldamisalast välja jäävatel olulistel võrgukasutajatel peab katseplaan vastama liikmesriigi õiguse sätetele.

4. Põhivõrguettevõtjad, jaotusvõrguettevõtjad, olulised võrgukasutajad, kaitseteenuse osutajad ja taastamisteenuse osutajad ei tohi seada katse ajal ohtu ülekandesüsteemi ega ühendatud ülekandesüsteemi talitluskindlust. Katse tehakse nii, et mõju süsteemi kasutajatele oleks minimaalne.

5. Katse loetakse õnnestunuks juhul, kui on täidetud asjaomase võrguettevõtja kooskõlas lõikega 3 kehtestatud tingimused. Põhivõrguettevõtja, jaotusvõrguettevõtja, oluline võrgukasutaja, kaitseteenuse osutaja või taastamisteenuse osutaja kordab katset nii kaua, kuni need tingimused on täidetud.

Artikkel 44

Tootmisüksuste suutlikkuse vastavuskatsed

1. Kõik tootmisüksustest taastamisteenuse osutajad, kes osutavad isekäivitusteenust, peavad vähemalt iga kolme aasta tagant tegema isekäivitusvõime katse, järgides määruse (EL) 2016/631 artikli 45 lõikes 5 sätestatud metoodikat.

▼B

2. Kõik tootmisüksustest taastamisteenuse osutajad, kes osutavad kiire taassünkroniseerimise teenust, peavad pärast omatarvet toitva talitluse suutlikkust mõjutavat igasugust seadmete asendamist või pärast kahte järjestikust ebaõnnestunud reaalses talitluses omatarbetalitlusse ülemineku katset, järgides määruse (EL) 2016/631 artikli 45 lõikes 6 sätestatud metoodikat.

Artikkel 45

Tarbimiskajateenuseid osutavate tarbimisüksuste vastavuskatsed

1. Iga tarbimiskajateenuseid pakkuv kaitseteenuse osutaja peab pärast kaht järjestikust ebaõnnestunud reageeringut reaalses talitluses või vähemalt kord aastas tegema tarbimise muutmise katse, järgides määruse (EL) 2016/1388 artikli 41 lõikes 1 sätestatud metoodikat.

2. Iga tarbimise alasagedusliku lahtiühendamise (tarbimiskajaga) funktsiooni kasutav kaitseteenuse osutaja peab riigi tasandil kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul tegema tarbimise alasagedusliku lahtiühendamise katse, järgides määruse (EL) 2016/1388 artikli 37 lõikes 4 ülekandesüsteemiühendusega tarbimisüksuste suhtes sätestatud metoodikat või sarnast metoodikat, mille asjaomane võrguettevõtja on kindlaks määranud muude tarbimisüksuste jaoks.

Artikkel 46

Alalisvooluülekandesüsteemide suutlikkuse vastavuskatsed

Iga alalisvooluülekandesüsteemi käitav isekäivitusteenust pakkuv taastamisteenuse osutaja peab vähemalt iga kolme aasta tagant tegema isekäivitusvõime katse, järgides määruse (EL) 2016/1447 artikli 70 lõikes 11 sätestatud metoodikat.

Artikkel 47

Tarbimise alasagedusliku lahtiühendamise releede vastavuskatsed

Iga jaotusvõrguettevõtja ja põhivõrguettevõtja peab riigi tasandil kindlaks määratud ajavahemiku jooksul tegema oma paigaldistesse ühendatud tarbimise alasagedusliku lahtiühendamise releede katsed, järgides määruse (EL) 2016/1388 artikli 37 lõikes 6 ja artikli 39 lõikes 5 sätestatud metoodikat.

Artikkel 48

Sidesüsteemide katsed

1. Iga artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtja ja oluline võrgukasutaja ning iga põhivõrguettevõtja ja taastamisteenuse osutaja peab vähemalt kord aastas katsetama artikli 41 kohaseid sidesüsteeme.

▼B

2. Iga artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtja ja oluline võrgukasutaja ning iga põhivõrguettevõtja ja taastamisteenuse osutaja peab vähemalt iga viie aasta tagant katsetama oma sidesüsteemide varutoidet.

3. Hiljemalt 18. detsembriks 2024 peab iga põhivõrguettevõtja teiste põhivõrguettevõtjatega konsulteerides koostama katseplaani põhivõrguettevõtjate omavahelise side katsetamiseks.

Artikkel 49

Vahendite ja seadmete katsed

1. Iga põhivõrguettevõtja peab vähemalt kord aastas katsetama põhi- ja varutoiteallikate suutlikkust tagada põhijuhtimiskeskuse ja varujuhtimisruumide energiavarustus kooskõlas artikliga 42.

2. Iga põhivõrguettevõtja peab vähemalt kolme aasta tagant katsetama määruse (EL) 2017/1485 artiklis 24 osutatud kriitilise tähtsusega vahendite ja seadmete (nii põhi- kui ka varuvahendite ja -seadmete) toimivust. Kui kõnealused vahendid ja seadmed on seotud jaotusvõrguettevõtjate või oluliste võrgukasutajatega, osalevad need pooled sellises katses.

3. Iga põhivõrguettevõtja peab vähemalt viie aasta tagant katsetama varutoiteallikate suutlikkust tagada energiavarustus artikli 23 lõike 4 alusel taastamiskava menetluste seisukohalt oluliseks tunnistatud alajaamade põhiteenuste jaoks. Kui need alajaamad kuuluvad jaotusvõrkudesse, korraldavad selle katse jaotusvõrguettevõtjad.

4. Iga põhivõrguettevõtja peab vähemalt kord aastas katsetama tegevuse põhijuhtimiskeskusest varujuhtimisruumi üleviimisel kasutatavat toimingut kooskõlas artikli 42 lõikega 4.

2. JAGU

Süsteemikaitsekavade ja taastamiskavade vastavuskatsed ja läbivaatamine

Artikkel 50

Süsteemikaitsekava vastavuskatsed ja korrapärane läbivaatamine

1. Iga jaotusvõrguettevõtja, kelle paigaldised on seotud tarbimise alasagedusliku lahtiühendamise funktsiooniga, peab kord aastas ajakohastama artikli 12 lõike 6 punkti b kohast teavitavale võrguettevõtjale esitatavat teatist. Selles teatises esitatakse sagedusväärtused, mille korral algatatakse netotarbimise lahtiühendamine, ja netotarbimise lahtiühendamise määr iga sellise väärtuse kohta.

2. Iga põhivõrguettevõtja jälgib tarbimise alasagedusliku lahtiühendamise nõuetekohast rakendamist lõikes 1 osutatud kord aastas esitatava kirjaliku teatise ja vajaduse korral põhivõrguettevõtjate paigaldistega seotud rakendamisandmete alusel.

▼B

3. Iga põhivõrguettevõtja peab vähemalt iga viie aasta tagant kogu süsteemikaitsekava läbi vaatama, et hinnata selle tõhusust. Läbivaatamisel võtab põhivõrguettevõtja arvesse vähemalt järgmist:

a) võrgu areng alates viimatisest läbivaatamisest või algsest projekteerimisest;

b) alates viimatisest läbivaatamisest või algsest projekteerimisest ülekandesüsteemi ja jaotusvõrkudesse paigaldatud uute seadmete võimsus;

c) alates viimatisest läbivaatamisest või algsest projekteerimisest lisandunud olulised võrgukasutajad, nende suutlikkus ja osutatavad teenused;

d) määruse (EL) 2017/1485 artikli 56 lõike 5 alusel tehtud katsed ja süsteemi vahejuhtumite analüüs;

e) tavatalitluse ajal ja pärast häiringut kogutud talitlusandmed.

4. Iga põhivõrguettevõtja peab süsteemikaitsekava meetmed kooskõlas lõikega 3 läbi vaatama enne mis tahes olulist muudatust võrgukonfiguratsioonis.

5. Kui põhivõrguettevõtja leiab, et süsteemikaitsekava oleks vaja kohandada, muudab ta süsteemikaitsekava ja viib asjaomased muudatused sisse kooskõlas artikli 4 lõike 2 punktidega c ja d ning artiklitega 11 ja 12.

Artikkel 51

Taastamiskava vastavuskatsed ja korrapärane läbivaatamine

1. Iga põhivõrguettevõtja peab vähemalt viie aasta tagant üle kontrollima oma taastamiskava meetmeid arvutil modelleerides, kasutades selleks artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtjatelt ja taastamisteenuse osutajatelt saadud andmeid. Põhivõrguettevõtja määrab nende modelleerimiskatsete jaoks kindlaks eriotstarbelise katsemenetluse, mis hõlmab vähemalt järgmist:

a) isekäivitus- või saartalitlusvõimega taastamisteenuse osutajate pingestamise taastamistee;

b) tootmisüksuste peamiste omatarbeseadmete energiavarustus;

c) tarbimise taasühendamise protsess;

d) saartalitluses võrkude taassünkroniseerimise protsess.

2. Peale selle peab iga põhivõrguettevõtja artikli 23 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud jaotusvõrguettevõtjate ja taastamisteenuse osutajatega kooskõlastades korraldama taastamiskava konkreetsete osade toimivuskatsed, kui ta peab seda vajalikuks taastamiskava tõhususe seisukohalt. Jaotusvõrguettevõtjate ja taastamisteenuse osutajatega kooskõlastades kehtestab põhivõrguettevõtja nende toimivuskatsete jaoks eriotstarbelise katsemenetluse.

▼B

3. Iga põhivõrguettevõtja peab oma taastamiskava vähemalt iga viie aasta tagant läbi vaatama, et hinnata selle tõhusust.

4. Iga põhivõrguettevõtja peab oma taastamiskava meetmeid kooskõlas lõikega 1 üle kontrollima ja nende tõhusust hindama enne igasugust olulist muudatust võrgukonfiguratsioonis.

5. Kui põhivõrguettevõtja leiab, et taastamiskava oleks vaja kohandada, muudab ta taastamiskava ja viib asjaomased muudatused sisse kooskõlas artikli 4 lõike 2 punktidega c ja d ning artiklitega 23 ja 24.

VII PEATÜKK

RAKENDAMINE

Artikkel 52

Järelevalve

1. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik jälgib käesoleva määruse rakendamist kooskõlas määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 8 lõikega 8. Järelevalvega tuleb hõlmata eelkõige järgmised küsimused:

a) kõikide käesoleva määruse artikli 4 lõikes 2 loetletud dokumentide riigi tasandil rakendamisel esinevate lahknevuste väljaselgitamine;

b) põhivõrguettevõtjate tehtav süsteemikaitsekavade ja taastamiskavade ühtsuse hindamine, mis on kooskõlas artikliga 6;

c) artikli 6 kohased alampiirid, millest alates ühe või mitme põhivõrguettevõtja süsteemi hädaolukorra, kustumise või taastamise korral võetud meetmete mõju loetakse sama võimsusarvutusala teiste põhivõrguettevõtjate jaoks oluliseks;

d) selliste turupõhise tegevuse peatamist ja taastamist käsitlevate eeskirjade ühtlustatuse tase, mis põhivõrguettevõtjad on kehtestanud kooskõlas artikli 36 lõikega 1 ja artikli 36 lõike 7 kohase aruande esitamise tarbeks;

e) selliste artiklis 39 viidatud eeskirjade ühtlustatuse tase, mis käsitlevad tasakaalusarveldust ning tasakaalustamisenergia arveldust turupõhise tegevuse peatamisel.

2. Koostööamet koostab koos Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikuga 18. detsembriks 2018 loendi asjakohase teabe kohta, mille Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik määruse (EÜ) nr 714/2009 artikli 8 lõike 9 ja artikli 9 lõike 1 kohaselt esitab koostööametile. Seda asjakohase teabe loendit võidakse ajakohastada. Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik säilitab koostööameti nõutavat teavet põhjalikus standarditud vorminguga digitaalses andmearhiivis.

▼B

3. Asjaomased põhivõrguettevõtjad esitavad Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule teavet, mida on vaja lõigetes 1 ja 2 osutatud kohustuste täitmiseks.

4. Asjaomase reguleeriva asutuse taotlusel direktiivi 2009/72/EÜ artikli 37 kohaselt esitavad jaotusvõrguettevõtjad ja artikli 39 lõike 1 kohaselt esitavad asutused põhivõrguettevõtjatele lõike 2 kohaselt teavet, kuid kui reguleerivatel asutustel, põhivõrguettevõtjatel, koostööametil või Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikul on seoses järelevalveülesannete täitmisega teave juba olemas, ei pea nad dubleerimise vältimiseks seda tegema.

Artikkel 53

Sidusrühmade kaasamine

Koostööamet korraldab tihedas koostöös Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikuga sidusrühmade kaasamise käesoleva määruse rakendamisse. See hõlmab regulaarseid kohtumisi sidusrühmadega, et teha kindlaks probleemid ja esitada käesoleva määruse nõuetega seotud parandusettepanekuid.

VIII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 54

Lepingute ja üldiste tingimuste muutmine

Kõik asjaomased põhivõrguettevõtjate, jaotusvõrguettevõtjate ja oluliste võrgukasutajate lepingutingimused ja üldised tingimused, mis on seotud süsteemi talitlusega, peavad vastama käesoleva määruse nõuetele. Sel otstarbel muudetakse vastavalt neid lepinguid ja üldisi tingimusi.

Artikkel 55

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 15 lõikeid 5–8, artiklit 41 ning artikli 42 lõikeid 1, 2 ja 5 hakatakse kohaldama alates 18. detsembrist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B

LISA

Tarbimise automaatse alasagedusliku lahtiühendamise süsteemi näitajad

Näitaja	Mandri-Euroopa sünkroonala väärtused	Põhjamaade sünkroonala väärtused	Suurbritannia sünkroonala väärtused	Iirimaa sünkroonala väärtused	Mõõtühik
Tarbimise lahtiühendamise kohustuslik käivitamistase: sagedus	49	48,7–48,8	48,8	48,85	Hz
Tarbimise lahtiühendamise kohustuslik käivitamistase: lahtiühendatav tarbimine	5	5	5	6	% riigi kogutarbimisest
Tarbimise lahtiühendamise kohustuslik lõpptase: sagedus	48	48	48	48,5	Hz
Tarbimise lahtiühendamise kohustuslik lõpptase: lahtiühendatav kogutarbimine	45	30	50	60	% riigi kogutarbimisest
Rakendamisulatus	± 7	± 10	± 10	± 7	% riigi kogutarbimisest teataval sagedusel
Astmete miinimumarv kuni kohustusliku lõpptasemeni	6	2	4	6	Astmete arv
Ühele astmele vastav maksimaalne lahtiühendatav tarbimine	10	15	10	12	% riigi kogutarbimisest teataval astmel